

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره کارشناسی ناپیوسته

مهندسی شهرسازی

گروه هنر

کمیته شهرسازی

مصوبه هشتصد و ششمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۱/۷/۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی شهرسازی

کمیته تخصصی: شهرسازی

گروه: هنر

گرایش:

رشته: مهندسی شهرسازی

کد رشته:

دوره: کارشناسی ناپیوسته

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و ششمین جلسه مورخ ۹۱/۷/۹ خود، برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی شهرسازی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی شهرسازی، از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۱/۷/۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی شهرسازی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رای صادره هشتصد و ششمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۱/۷/۹ در خصوص برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی شهرسازی:

۱. برنامه درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مهندسی شهرسازی که از طرف مؤسسه آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی دانش‌پژوهان پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری منشر

نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

مشخصات کلی، برنامه و رئوس مطالب

کارشناسی ناپیوسته

مهندسی شهرسازی

این برنامه بر اساس قوانین وزارت علوم و تحقیقات و فناوری به پیشنهاد استادهای گروه شهرسازی مؤسسه آموزش عالی دانش پژوهان تدوین و به تصویب این گروه و تأیید دانشگاه هنر اصفهان رسیده است.

فصل اول

مشخصات کلی کارشناسی ناپیوسته
مهندسی شهرسازی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی

۱- تعریف و هدف

هدف این دوره تربیت کارشناس علمی کاربردی در حوزه شهرسازی (urban planning and urban design) است که بر اساس نظام آموزشی شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طراحی و تدوین شده است. کارشناس مهندسی شهرسازی فردی است که دانش و مهارت‌های لازم را در زمینه‌های برنامه‌ریزی شهری و طراحی شهری به منظور اجرای فعالیت‌های متناسب با فرهنگ بومی و اصول شهرسازی مدرن را کسب کرده است. کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی عبارت از مجموعه آگاهی‌های علمی، فنی در سطح آموزش‌های عمومی حرفه شهرسازی است. دانش آموختگان این دوره قدرت اجرای طرح سکونتگاه‌های شهری و یا در حال شهری شدن را در چارچوب آموخته‌های خود دارا بوده و آمادگی لازم را در تهیه طرح‌های شهری با گروه‌های تخصصی خواهند داشت. این فارغ‌التحصیلان همچنین با کسب آگاهی‌ها و مهارت‌های علمی-فنی، در تهیه برنامه‌ها و طرح‌های شهری همکاری فعال داشته و شرایط لازم و پایه‌ای را برای ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی شهرسازی واجد خواهند بود. دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی که با احتساب دروس دوره کاردانی کلیه واحدهای درسی کارشناسی پیوسته مهندسی شهرسازی را پوشش می‌دهد، در پی تحقق بخشیدن به موارد زیر است:

- گسترش دانش و مهارت برنامه‌ریزی و طراحی شهری به منظور تربیت نیروی انسانی آگاه و کارا که بتواند در خدمت رشد و تحول همه‌جانبه کشور قرار گرفته و نظارت و مراقبت بر توسعه پایدار شهری براساس طرح‌های مصوب را برعهده گیرد.
- تربیت کارشناسانی که بتوانند ارتباط مناسب بین برنامه‌های اجتماعی-اقتصادی و توسعه‌ای را در اجرای طرح‌های شهری فراهم آورند و بر اجرای طرح‌ها و برنامه‌های توسعه نظارت نموده و درارتقاء کیفیت و کارایی محیط‌های شهری مؤثر افتند.
- تقویت زمینه‌های علمی و فنی دوره‌های تخصصی شهرسازی در جهت آماده‌سازی علاقه‌مندان برای ورود به دوره کارشناسی ارشد گرایش برنامه‌ریزی شهری و طراحی شهری و دیگر رشته‌های مرتبط.

۲- ضرورت و اهمیت

توسعه شهری و رشد شهرها و شهرگرایی در سده اخیر، روز به روز به مسائل شهری ابعاد جدیدتری بخشیده است. امروزه مراقبت و هدایت توسعه شهری و ساماندهی مناطق پیرامون شهری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار گشته است.

با توجه به تعاریف جدید در خصوص شهرها و همچنین افزایش جمعیت، شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی رو به افزایش می‌باشند. تداوم این روند در آینده، مراقبت و هدایت توسعه‌ای شهری را در دستور کار قرار داده و برتریست نیروی انسانی آگاه و کارآ را در سطوح مختلف شهرسازی تأکید می‌کند.

با توجه به این واقعیات و نیاز کشور، حرفه شهرسازی به عنوان تخصصی میان رشته‌ای با تمام زمینه‌های علمی، پایه‌ای، اصلی شهرسازی در تحصیلات دانشگاهی معنا می‌یابد. در مقطع کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی دانشجویان می‌توانند نسبت به تکمیل مهارت‌های فنی و کاربردی خود اقدام نمایند و به عنوان نیروی انسانی کارا در سطوح مختلف اجرایی برنامه‌ریزی و طراحی شهری مشغول کار شوند.

تربیت و آموزش کارشناس در زمینه شهرسازی، شرایطی مناسب برای ساماندهی، هدایت، توسعه، حفاظت و بهره‌وری از منابع موجود و بالقوه محیطی در نقاط شهری را فراهم می‌آورد. این دوره زمینه توسعه فنی و علمی شهرسازی در جهت همگامی با رشد و تحول کشور را فراهم خواهد کرد.

۳- نقش و توانایی

شهرسازی در عین تخصصی بودن خود دارای خصلت میان رشته‌ای بوده و با زمینه‌های گوناگون در سطوح روستایی، شهری و منطقه‌ای از یکسو و سطوح فنی و انسانی و محیطی از دیگر سو در ارتباط می‌باشد.

کارشناسان شهرسازی می‌توانند در فرآیند ساماندهی و بهبود فضای زیستی و محیط‌های زندگی نقش مؤثر داشته و با ارائه طرح‌های مختلف در مدیریت، طرح و برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌ها و برنامه این فضاها مشارکت نمایند. این کارشناسان به نسبت آموخته‌های خود قادر به تهیه طرح و برنامه در سطوحی از طرح‌های شهری و روستایی بوده و عملاً در فرآیند شهرسازی نقش و وظیفه حرفه‌ای خویش را ایفاء خواهند نمود.

کارشناسان شهرسازی با توجه به آموخته‌های خود می‌توانند در نهادهای مختلف شهرسازی کشور مانند دفاتر شهرسازی و فنی شهرداریها، دفاتر فنی وزارت کشور، ادارات کل مسکن و شهرسازی، کارشناس دادگستری، دفاتر فنی جهاد سازندگی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و همچنین دفاتر مهندسین مشاور شهرسازی و سایر نهادهای مرتبط با آن برای اجرای برنامه‌ها و طرح‌های شهری کشور به کار پردازند.

۴- شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو:

- دارا بودن مدرک کاردانی در رشته و گرایش‌های شهرسازی و معماری و نقشه‌کشی تبصره ۱: قبول شدگانی که مدرک تحصیلی آنان منطبق نمی‌باشد ملزم به گذراندن حداکثر ۸ واحد از دروس جبرانی ارائه شده می‌باشند.
- تبصره ۲: گذراندن دروس جبرانی برای رشته و گرایش‌های شهرسازی، معماری و نقشه‌کشی منوط به تشخیص گروه خواهد بود.
- دارا بودن حداقل ۴ سال کار عملی مرتبط که حداقل ۳ سال آن در زمینه شهرسازی باشد.
- قبولی در آزمون سراسری
- داشتن شرایط عمومی

۵- طول دوره و شکل نظام

- دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی حداکثر ۳ سال به طول می‌انجامد و تابع شرایط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- دروس عملی و نظری آن به صورت واحد ارائه می‌گردد به صورتی که هر واحد نظری معادل ۱۷ ساعت، عملی ۳۴ ساعت و کارگاهی ۵۱ ساعت و هر واحد کارآموزی یا پروژه نهایی معادل ۱۲۰ ساعت در طول نیمسال تحصیلی است. طول هر نیمسال ۱۷ هفته معادل یک نیمسال تحصیلی می‌باشد.
- دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند از طریق آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته طراحی شهری، برنامه‌ریزی شهری، طراحی محیطی، برنامه‌ریزی محیطی، مدیریت شهری، برنامه‌ریزی منطقه‌ای و برنامه‌ریزی مسکن ادامه تحصیل دهند.

تعداد کل واحدهای دروس این مجموعه به شرح زیر می‌باشد:

تعداد واحدهایی که در این دوره ارائه می‌شود ۱۲۰ واحد به شرح زیر می‌باشد: (که دانشجویان موظف به گذراندن حداقل ۷۴ واحد آنها می‌باشند)

✓ دروس عمومی	۹ واحد
✓ دروس پایه	۱۶ واحد
✓ دروس اصلی	۱۷ واحد
✓ دروس تخصصی	۲۴ واحد
✓ دروس اختیاری	۳۴ واحد (که گذراندن حداقل ۸ واحد از دروس اختیاری برای دانشجویان الزامی است)

فصل دوم

برنامه دروس

فصل دوم

دروس عمومی: فرهنگ، معارف و عقاید اسلامی

« آگاهی های عمومی »

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	اندیشه اسلامی ۲	۲	۳۴	-	۳۴
۲	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۴	-	۳۴
۳	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
۴	تفسیر موضوعی قرآن کریم	۲	۳۴	-	۳۴
۵	تربیت بدنی (۲)	۱	-	۳۴	۳۴
	جمع	۹	۱۳۶	۳۴	۱۷۰

جدول دروس پایه دوره کارشناسی ناپيوسته مهندسی شهرسازی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			
			جمع	نظری	عملی	کارگاه شهری
۱	درآمدی بر شهرشناسی (درک و بیان محیط شهری)	۲	۳۴	۳۴	-	-
۲	بیان معماری	۳	۱۱۹	۱۷	۱۰۲	-
۳	ریاضیات و آمار، معادلات دیفرانسیل	۳	۵۱	۵۱	-	-
۴	هندسه احجام و پرسپکتیو	۲	۵۱	۱۷	۳۴	-
۵	نظام اطلاعات جغرافیایی GIS	۲	۵۱	۱۷	۳۴	-
۶	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۴	۳۴	-	-
۷	کاربرد نقشه برداری در شهرسازی	۲	۵۱	۱۷	۳۴	-
	جمع	۱۶	۳۹۱	۱۸۷	۲۰۴	-

جدول دروس اصلی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			
			جمع	نظری	عملی	کارگاه شهری
۸	تاریخ شهرسازی جهان	۲	۳۴	۳۴	-	-
۹	تاریخ شهر و شهرسازی ایران	۲	۳۴	۳۴	-	-
۱۰	مبانی و روش‌های طراحی شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۱۱	مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۱۲	مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲	۳۴	۳۴	-	-
۱۳	شناخت فضای شهری	۳	۱۷	۶۸	-	-
۱۴	مدل‌ها و روش‌های کمی در شهرسازی	۲	۳۴	۳۴	-	۲
۱۵	روش تحقیق در شهرسازی	۲	۳۴	۳۴	-	۱۴
	جمع	۱۷	۳۲۳	۲۵۵	۶۸	-

جدول دروس تخصصی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			
			جمع	نظری	عملی	کارگاه شهری
۱۶	برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۱۷	طراحی شبکه حمل و نقل شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۱۸	برنامه‌ریزی مسکن	۲	۳۴	۳۴	-	۱۱
۱۹	منظرسازی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۲۰	کارگاه برنامه و طرح ۱ (برنامه‌ریزی و طراحی منطقه‌ای)	۴	۱۸۷	-	۳۴	۱۵۳-۷-۱۲
۲۱	کارگاه برنامه و طرح ۲ (برنامه‌ریزی و طراحی شهری)	۴	۱۸۷	-	۳۴	۱۵۳-۲۰
۲۲	کارگاه برنامه و طرح ۳ (برنامه‌ریزی و طراحی محله‌ای)	۴	۱۸۷	-	۳۴	۱۵۳-۲۱
۲۴	پروژه نهایی	۴	۴۸۰	-	-	۴۸۰-۲۲ یا به صورت همکار
	جمع	۲۴	۱۱۷۷	۱۳۶	۱۰۲	۹۳۹

جدول دروس اختیاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			
			جمع	نظری	عملی	کارگاه شهری
۲۵	گرافیک رایانه‌ای در شهرسازی	۲	۶۸	-	۶۸	-
۲۶	کاربرد رایانه در شهرسازی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۲۷	مدیریت شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۲۸	حقوق و قوانین شهری	۲	۳۴	۳۴	-	۱۰-۱۱
۲۹	سمینار مسائل شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۰	تفسیر عکسهای ماهواره ای	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۱	مبانی کارآفرینی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۲	بافتهای فرسوده و تاریخی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۳	کاربرد نظام اطلاعات شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۴	محیط زیست ۱ (ارزیابی اثرات توسعه)	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۵	محیط زیست ۲ (ارزیابی توان محیط)	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۶	مبانی برنامه‌ریزی و مدیریت محیطی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۷	بوم‌شناسی و برنامه‌ریزی و طراحی محیط	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۸	تاریخ معماری معاصر	۲	۳۴	۳۴	-	-
۳۹	مدیریت سوانح طبیعی سکونتگاه‌های انسانی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۴۰	علم و هنر شهرسازی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۴۱	مهندسی معماری و ساختمان	۲	۳۴	۳۴	-	-
	جمع	۳۴	۶۰۲	۵۴۴	۶۸	-

• گذراتدن حداقل ۸ واحد از دروس اختیاری برای دانشجویان الزامی است.

جدول دروس جبرانی دوره کارشناسی ناپیوسته مهندسی شهرسازی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			
			جمع	نظری	عملی	کارگاه شهری
۴۲	جامعه‌شناسی شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۴۳	جغرافیای شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۴۴	اقتصاد شهری	۲	۳۴	۳۴	-	-
۴۵	مبانی طراحی	۲	۳۴	۳۴	-	-
۴۶	کارگاه مقدماتی	۲	۱۰۲	-	-	۱۰۲
	جمع	۱۰	۲۳۸	۱۳۶	-	۱۰۲

فصل سوم
رئوس مطالب

نام درس: درآمدی بر شهرشناسی (درک و بیان محیط شهری)

کد درس: ۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: درآمدی بر شهرشناسی (درک و بیان محیط شهری)
	عملی				
	نظری: ۲	پایه			
	عملی: ۱				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

- ۱- شناخت چگونگی تأثیر متقابل عوامل محیطی بر انسان و انسان بر محیط، از طریق آشنایی با شاخه جدیدی از معرفت انسانی به عنوان (روانشناسی محیط و نحوه بهره‌مندی از مفاهیم آن در شناخت محیط شهری
- ۲- بررسی مفاهیم نشانه‌شناسی، معناشناسی و حس مکان در چارچوب روانشناسی محیطی و استفاده از روش‌های بیان تصویری در شناسایی معانی محیط شهری
- ۳- بیان برداشت‌های عینی و ذهنی از شهر به وسیله شیوه‌های بیانی (نوشته‌ای و تصویری)

رنوس مطالب

- ۱- تعریف مبانی روانشناسی انسانی و روانشناسی محیطی
- ۲- تعریف توجه و ادراک
- ۳- روانشناسی محیط از دیدگاه‌های نظری مختلف
- ۴- محرک‌های موجود در محیط شهری و چگونگی آنها
- ۵- زبان و انتقال مفاهیم، معنی‌شناسی، نظریه‌های زبان‌شناسی
- ۶- ادراک سیما (تصورذهنی) از شهر
- ۷- روش‌های بیان ادراک محیط شهری (سیمای شهر)
- ۸- مقایسه سیمای شهر و چهره شهری و ریخت‌شناسی شهری
- ۹- تحلیل نمادها و نشانه‌شناسی محیط شهری

رنوس مطالب طرح شده در این درس به صورت برداشت‌های عینی از شهر به صورت خوب دیدن نمادها و رفتارها و اشکال و مناظر، روابط متقابل انسان و عناصر محیط شهری توسط دانشجویان انجام می‌پذیرد و با استفاده از ابزارهای مختلف بیان (نوشته‌ای، تصویری، کروی، روش‌های گرافیک و ...) در کلاس ارائه می‌شود.

منابع: درک و بیان محیط شهری / تألیف محمد آسیابی / انتشارات طحان - هله ۱۳۸۹

نام درس: بیان معماری
 کد درس: ۲
 تعداد واحد: ۳
 نوع واحد: نظری - عملی
 پیش‌نیاز: ندارد

عنوان درس: بیان معماری	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۱۱۹	نوع واحد: نظری - عملی	نظری	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			عملی		
			نظری: ۱	پایه	
			عملی: ۲		
			نظری	اصلي	
			عملی		
			نظری	تخصصی	
			عملی		
			نظری	اختیاری	
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ بازدید					

هدف:

هدف درس بیان معماری تقویت درک دانشجویان از محیط و نیز توانا نمودن آنان در به کارگیری فنون و ابزار مختلف ارائه و بیان است. این توانایی نه فقط برای معرفی طرح به دیگران اهمیت دارد بلکه مهمتر از آن در فرآیند شکل‌گیری ایده طرح و توسعه و تکمیل آن، به عنوان وسیله‌ای مؤثر نقش ایفا می‌کند. تسلط به ابزار بیان معماری به طراح کمک می‌کند که تصورات ذهنی خود از فضای معماری را قابل رؤیت و در نتیجه قابل نقد و تحلیل توسط خود و دیگران نماید.

رتوس مطالب

- ۱- طراحی با دست آزاد و زانده، که نیمی از ساعات درس را به خود اختصاص می‌دهد و شامل زمینه‌های زیر است:
  - ۱.۱- طراحی از طبیعت
  - ۲.۱- طراحی از مجموعه‌های معماری
- ۲- طراحی بر اساس موضوعی ذهنی که دانشجو با آن تماس دائم داشته (اطلاق محل زندگی و یا محل درس دانشجو و یا محله‌ی زندگی دانشجو و ...) در این تمرین‌ها صحت تناسبات، نشان دادن عمق فضا و برجستگی احجام، و نیز بیان جنسیت مد نظر است. بدیهی است تمرین زیاد و مستمر در این زمینه، مهمترین عامل در نیل به هماهنگی دست و چشم و ذهن است.
- ۲- عکاسی، که یک چهارم زمان درس به آن اختصاص دارد و زمینه‌های زیر را شامل می‌شود:
  - ۱.۲- آشنایی با وسایل عکاسی و لایبراتور چاپ عکس
  - ۲.۲- عکاسی از بنا، ماکت معماری و ...
  - ۳.۲- تحلیل عکس از نظر فنی و بیان هنری
- ۳- انجام حداقل یک تمرین عملی در طول ترمسال برای آزمون فهم و ارتقاء قدرت تجسم دانشجویان و درک قابلیت‌های آنان جهت معرفی فضاهای معماری و شهری الزامی است.
- ۴- روش:

- در این تمرین‌ها دانشجویان می‌بایست بناهای مفروضی را با استفاده از فنون بیان معماری اعم از طراحی بادست آزاد، پرسپکتیو، تصویرسازی، انواع نمودار، کلاژ، رانده‌ی نقشه‌ها، نماها و برش‌ها و ... ارائه و معرفی کنند. انتخاب بناهای موضوع معرفی به عهده مدرس است. ولسی در مواردی، باهماهنگی مدرس مربوطه، دانشجویان می‌توانند خود بنای مورد نظرشان را انتخاب کنند. برای مقصود فوق، استفاده از تمرین‌های خود دانشجویان نیز می‌تواند مفید واقع گردد.

- انتخاب شیوه مناسب با موضوع و نیز قدرت اجرا و ارائه، ملاک‌های اصلی ارزیابی کار دانشجویان خواهد بود.

منابع: تگاهی به مبانی معماری از فرم تا مکان/تالیف دکتر سیمون آیوازیان/انتشارات دانشگاه تهران

نام درس: ریاضیات و آمار، معادلات دیفرانسیل

کد درس: ۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۳	عنوان درس: ریاضیات و آمار، معادلات دیفرانسیل
	عملی			تعداد ساعت: ۵۱	
	نظری: ۳	پایه			
	عملی: ۰				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی			☐ دارد	☒ ندارد	
☐ سفر علمی			☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار
☐ بازدید					

هدف:

- ۱-۱- آشنایی با مفاهیم پایه و نظری آمار
- ۲-۱- آشنایی با روشهای آماری مورد استفاده در شهرسازی
- ۳-۱- آشنایی با مباحث ریاضی عمومی و معادلات دیفرانسیل

رئوس مطالب:

۱- آمار:

مفاهیم و تعاریف اولیه آمار (تاریخچه -واژه‌های آماری -انواع متغیرها) -تعریف آمار توصیفی تنظیم جدول توزیع فراوانی داده‌های کیفی و کمی - رسم نمودارها - معیارهای تمرکز و پراکندگی (میانگین‌ها - میان - نما - دامنه - میانگین انحراف‌ها - واریانس - انحراف معیار) - داده‌های استاندارد - کاربرد آنها در شهرسازی

روش‌های نمونه‌گیری (تعاریف - روش‌های نمونه‌گیری تصادفی - روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده - روش نمونه‌گیری منظم - روش نمونه‌گیری خوشه‌ای)

استنباط آماری (مراحل آزمون فرضیه - سطوح و مقیاس اندازه‌گیری)

آزمون پارامتری (آزمون Z, T)

آزمون ناپارامتری (آزمون دوجمله‌ای)

۲- ریاضیات:

معرفی مختصات دکارتی و قطبی - معرفی اعداد مختلط - مختصات فضایی - بردار در فضا - ضرب بردارها - ماتریس - معکوس ماتریس - حل دستگاه معادلات به کمک ماتریس - دترمینان

معرفی خط و صفحه

معرفی تابع - انتگرال تابع (فرمول‌ها - روش تغییر متغیر - روش جز به جز - تجزیه کسرها - مختصری از کاربرد انتگرال)

تابع چند متغیره (معرفی - مشتق جزئی - دیفرانسیل کامل - مختصری از انتگرال دو گانه یا سه گانه)

رویه‌های درجه دوم

۳- معادلات دیفرانسیل:

تعریف معادله - مرتبه معادله - حل معادله مرتبه اول جدانشدنی، کامل، همگن، خطی و حل معادله مرتبه دوم با ضریب ثابت

منابع: منتخبی از کتابهای ریاضی عمومی ۱ و ۲، آمار و معادلات دیفرانسیل به تشخیص اساتید گروه ریاضی

نام درس: هندسه احجام و پرسپکتیو

کد درس: ۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: بیان معماری

دروس پیشنهادی: بیان معماری	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: هندسه احجام و پرسپکتیو
	عملی				
	نظری: ۱	پایه		تعداد ساعت: ۵۱	
	عملی: ۱				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☒ کارگاه ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف این درس از یک سو بیان اهمیت و فهم ترکیبات سه بعدی است و از سوی دیگر ایجاد مهارت در بیان سه بعدی است.

رئوس مطالب:

در این درس برای تسلط و کسب مهارت، تجربیات بسیاری در کلاس و خارج از کلاس برای دانشجویان در نظر گرفته می شود. مباحث درس در یک نیمسال تحصیلی به شرح زیر است:

- ۱- پایه های بیان سه بعدی
- ۲- شهر به مثابه ترکیبی سه بعدی
- ۳- هندسه احجام
- ۴- ترکیبات افلاطونی
- ۵- تصویر آکسونومتریک
- ۶- تصویر دیمتریک
- ۷- تصویر ایزومتریک
- ۸- پرسپکتیو مخروطی
- ۹- پرسپکتیو یک نقطه ای
- ۱۰- پرسپکتیو دو نقطه ای
- ۱۱- پرسپکتیو سه نقطه ای
- ۱۲- نور، سایه
- ۱۳- بیان مجموعه های شهری
- ۱۴- پرسپکتیو مرکب

منابع: هندسه مناظر و مرآیا/تالیف سید محسن موسوی/انتشارات علم و دانش

نام درس: نظام اطلاعات جغرافیایی GIS

کد درس: ۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

عنوان درس: نظام اطلاعات جغرافیایی GIS	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۵۱	نوع واحد: نظری - عملی	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری: ۱	پایه
			عملی: ۱	
			نظری	اصولی
			عملی	
			نظری	تخصصی
			عملی	
			نظری	اختیاری
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد				
☐ سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید				

هدف:

هدف اصلی این درس آموزش اصول و مفاهیم GIS و آشنایی با نحوه بکارگیری آن سیستم در مدل سازی است.

رئوس مطالب:

این درس از درک مفاهیم GIS در مراحل و گام های یک پروژه شهری، از تولید و گردآوری، انباشت و انواع پردازش اطلاعات آغاز می شود و تا تبدیل به محصولات نهایی، یعنی تصمیمات مورد نیاز مدیریت و بکارگیری داده امتداد می یابد.

۱- مفاهیم پایه در نظام اطلاعاتی

۲- تعریف GIS

۳- قابلیت های GIS

۴- داده های راستری

۵- داده های برداری

۶- پایگاه اطلاعاتی GIS

۷- مدل ها

۸- استفاده از GPS

۹- استفاده از تصاویر ماهواره

۱۰- بکارگیری نرم افزار Arc view, Idrisi, Auto CAD MAP

منابع: سیستم های اطلاعات جغرافیایی (GIS) ترجمه سازمان نقشه برداری کشور

نام درس: زبان تخصصی (۲)

کد درس: ۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

عنوان درس: زبان تخصصی (۲)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	نظری	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۴		عملی		
			نظری: ۲	پایه	
	عملی: ۰				
	نظری		اصولی		
	عملی				
	نظری		تخصصی		
	عملی				
	نظری		اختیاری		
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

اهداف این درس عبارتند از:

- ۱- به هنگام نگهداشتن آگاهی دانشجویان
- ۲- دست یافتن به تسلط کافی بر یکی از زبان‌های خارجی
- ۳- ایجاد توانایی خواندن و درک متون فنی این رشته برای دانشجویان

رئوس مطالب:

- ۱- انتخاب متون فنی این رشته متناسب با دروس دیگر گروه
- ۲- آشنایی با واژه‌ها و مفاهیم برنامه‌ریزی و طراحی
- ۳- ترجمه آثار کوتاه در قالب تکلیف کلاس
- ۴- انتخاب مقالات مرتبط با دیگر دروس و ارائه آن در کلاس به صورت سمینار و سخنرانی
- ۵- استفاده از وسایل آموزشی مانند فیلم، ویدئو و یا دعوت از کارشناسان خارجی یا شرکت در سمینارهای بین‌المللی بصورت تکلیف کلاس

منابع: درآمدی بر مبانی برنامه ریزی شهری/تالیف جی کی هیواسکار/انتشارات جهاد دانشگاهی

نام درس: کاربرد نقشه برداری در شهرسازی

کد درس: ۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری-عملی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۵۱	عنوان درس: کاربرد نقشه برداری در شهرسازی
	عملی				
	نظری: ۱	پایه			
	عملی: ۱				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

آشنایی با مبانی نقشه برداری به عنوان پیش زمینه کارگاه‌های شهری

رئوس مطالب:

۱- تعریف نقشه برداری

۱-۱- نقشه های مورد نیاز مطالعات و طراحی شهری در مقیاس آنها

۱-۱-۱. روشهای تهیه نقشه های مورد نیاز مطالعات و طراحی شهری

۱-۱-۲. تهیه نقشه به دو طریق دور سنجی (از عکسهای هوایی و ماهواره ای)

۱-۱-۳. تهیه نقشه به روش مستقیم (نقشه برداری زمینی)

۱-۱-۴. استفاده از نقشه های عکسی (هوایی و ماهواره ای) در مطالعه و طراحی شهری

۱-۱-۵. GIS و LIS و کاداستر شهری

۲-۱- سطوح بنا

۳-۱- واحد اندازه گیری

۴-۱- محاسبه خطاها و بدست آوردن میانگین

۲- اندازه گیری افقی

۱-۲- پیاده کردن امتداد

۲-۲- پیاده کردن زاویه قائمه

۳-۲- اندازه گیری طول

۳- برداشت و ترسیم طرح (plan) موقعیت های کوچک

۱-۳- روش های برداشت

۲-۳- ترسیم طرح موقعیت

۴- محاسبه مساحت

۵- تفکیک

۱-۵- تفکیک از یک نقطه معلوم

۲-۵- تفکیک موازی

۳-۵- تفکیک قائم

- ۴-۵- تفکیک تناسبی
- ۵-۵- تفکیک بک لاضعی
- ۶-۵- تعدیل مساحت با جریان خطوط مرزی
- ۶- اندازه‌گیری ارتفاع و اختلاف ارتفاع
- ۱-۶- دستگاه‌های ترازبایی
- ۲-۶- ترازبایی خطی
- ۳-۶- مقطع طولی و عرضی
- ۴-۶- ترازبایی سطح یا شبکه
- ۷- تنودولیت و اندازه‌گیری سمت و زاویه
- ۱-۷- انواع تنودولیت
- ۲-۷- اندازه‌گیری زاویه افقی
- ۳-۷- اندازه‌گیری زاویه قائم
- ۸- اندازه‌گیری طول
- ۱-۸- اندازه‌گیری فاصله به طریق اینیکی
- ۲-۸- روش‌های تعیین فاصله و اختلاف ارتفاع در برداشت تاکنومتری
- ۳-۸- اندازه‌گیری طول با فاصله‌یاب‌های الکترونیکی
- ۱-۳-۸- اصول اندازه‌گیری طول با امواج الکترومغناطیسی
- ۲-۳-۸- انواع فاصله‌یاب‌های الکترونیکی
- ۹- ترازبایی مثلثاتی
- ۱۰- ترازبایی بارومتری
- ۱۱- سیستم محور مختصات
- ۱۲- پلیگون بندی
- ۱-۱۲- طرح و شکل پلیگون‌ها
- ۲-۱۲- اندازه‌گیری پلیگون‌ها
- ۳-۱۲- محاسبه مختصات نقاط پلیگون‌ها
- ۴-۱۲- انتقال پلیگون به وسیله مختصات بر روی برگه ترسیم
- ۱۳- تهیه نقشه‌های بزرگ مقیاس ۱:۲۰۰، ۱:۱۵۰، ۱:۱۰۰، ۱:۲۰۰۰
- ۱۴- عملیات پیاده کردن
- ۱-۱۴- اصول کلی
- ۱-۱-۱۴- عملیات قبل از شروع ساخت و ساز
- ۲-۱۴- عملیات حین ساخت و ساز
- ۱-۲-۱۴- پیاده کردن ساختمان‌ها
- ۲-۲-۱۴- پیاده کردن ارتفاع نقاط
- ۳-۱۴- پیاده کردن طول‌های بلند به وسیله تنودولیت
- ۱-۳-۱۴- پیاده کردن نقاط مستقیم نقطه C از نقطه A
- ۲-۳-۱۴- پیاده کردن نقاط غیرمستقیم نقطه C از نقاط نا معلوم به نقطه‌های مختلف
- ۴-۱۴- پیاده کردن نقاط اصلی قوس دایره

منابع: نقشه برداری/تالیف محمود ذوالفقاری/انتشارات دانشکده نقشه برداری دانشگاه تهران

نام درس: تاریخ شهرسازی جهان

کد درس: ۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: تاریخ شهرسازی جهان
	عملی			تعداد ساعت: ۳۳	
	نظری				
	عملی				
	نظری: ۲				
	عملی: ۰				
	نظری: ۲				
	عملی: ۰				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

- ۱- شناخت چگونگی شکل گیری و تحول ساخت و سازمان کالبدی شهر در ادوار مختلف
- ۲- شناخت عوامل طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مؤثر بر کالبد شهر و تأثیر کالبد شهر در پالایش روابط اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در جامعه
- ۳- شناخت روش های رویارویی جوامع در هدایت و شکل دادن کالبد شهر در تاریخ
- ۴- اخذ روش های مناسب برای هدایت و کنترل کالبد شهر در وضع موجود و آینده

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه تگاهی به نظریه های پیدایش و تحول شهرها
- ۲- سیر تحول شهرهای جهان
- ۱-۲- دوران اولیه شهرهای نخستین (مصر، بین النهرین، هند، چین، پرو (اینکا)، آمریکای مرکزی (مایا) و مکزیک (آزتک))
- ۲-۲- عهده عتیق
  - شهرهای یونانی
  - شهرهای رومی
- ۳-۲- قرون وسطی
  - پیدایش نطفه های شهری در اروپا
  - تکوین و توسعه ساختار کالبدی شهر
- ۴-۲- رنسانس: نگرشی جدید بر شهر و شهرسازی (شکل گیری آرمان شهر)
- ۵-۲- باروک: نگرش اقتدارگرایانه به شهر و شهرسازی
- ۶-۲- قرون هفدهم و هجدهم انقلاب صنعتی: دگرگونی مفهوم شهر و شهرنشینی
- ۷-۲- قرن نوزدهم: عصر پیش شهرسازی - شهر قرن نوزدهمی
- ۸-۲- قرن بیستم: عصر شهرسازی
  - مفهوم مدرنیستی شهر
  - مفهوم پسا مدرنیستی شهر

منابع: تاریخ شکل شهر/تالیف جیمز موریس، ترجمه راضیه رضادادگان/انتشارات جهاد دانشگاهی

نام درس: تاریخ شهر و شهرسازی ایران

کد درس: ۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: تاریخ شهر و شهرسازی ایران	
	عملی			تعداد ساعت: ۳۳		
	نظری	پایه		آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☒ ندارد		☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید
	عملی					
	نظری: ۲۰	اصولی				
	عملی: ۱۰					
	نظری	تخصصی				
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					

هدف:

هدف این درس شناخت چگونگی شکل‌گیری و ساخت کالبدی مجتمع‌های زیستی در قالب مکان (جغرافیا) و در بسنر زمان (تاریخ)، شناخت تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم جهان‌بینی، اقتصاد و بوم بر کالبد مجتمع زیستی و اخذ روش‌های مناسب برخورد با مسئله مجتمع‌های زیستی (شهر-ده) در ایران است.

رتوس مطالب:

۱- شهرنشینی و شهرگرایی قبل از اسلام

۱-۱- ساخت و بافت شهر از قرن هفتم ق.م سبک پارسی در معماری (شهرهای مادی و پارسی تا حمله اسکندر)

۱-۲- ساخت و سازمان شهر از قرن سوم ق.م تا قرن هفتم میلادی (یکم هجری): سبک پارسی- هلنی و پارتی در معماری (شهرهای دوران سلوکی، پارتی و ساسانی)

۲- سیر تحول شهرنشینی و شهرگرایی بعد از اسلام

۱-۲- ساخت و سازمان شهر از قرن یکم هجری تا قرن چهارم هجری (۷-۱۱ میلادی)، سبک خراسانی در معماری (شهرهای دوران اولیه اسلام تا ظهور دلیمیان)

۲-۲- ساخت و سازمان شهر از قرن چهارم هجری تا قرن هفتم هجری (۱۱-۴ میلادی)، سبک رازی در معماری (شهرهای دوران دیالمه، سلجوقیان، خوارزمشاهیان تا حمله مغول و ایلخانیان)

۳-۲- ساخت و بافت شهر از قرن هفتم تا قرن یازدهم هجری (۱۴-۱۷ میلادی)، (شهر دوران ایلخانیان و ترکمانان)

۴-۲- ساخت و سازمان شهر از قرن یازدهم هجری تا اواسط قرن سیزدهم هجری (۱۷-۱۹ میلادی)، مکتب اصفهان در شهرسازی (شهر دوران صفوی تا اواسط قاجار)

۳- سیر تحول شهرنشینی و شهرسازی در دوران معاصر

۱-۳- چگونگی تفکر به مسئله شهر (۱۱۶۸ هجری شمسی تا ۱۳۰۰)، سبک بازگشت در ادبیات، دوران ناصری، انقلاب مشروطیت، تشکیل اداره احتساییه، قانون بلدیة ۱۲۸۶، سبک تهران در شهرسازی، کودتای ۱۲۹۹

۲-۳- شهرگرایی، شهرنشینی و شهرسازی از ۱۳۰۰ تا ۱۳۲۰

۳-۲-۱- روند شهرنشینی و شهرگرایی تا ۱۳۱۰ (دوره انتقالی قوانین، قانون بلدیة، ثبت اسناد و املاک و ...)

۳-۲-۲- دگرگونی شهر از ۱۳۱۰ تا ۱۳۲۰ (طرح ۱۳۱۰ همدان، طرح ۱۳۱۶ تهران، تفوذة سبک بین‌الملل و معماران خارجی، اقدامات معماران ایرانی فارغ‌التحصیلان اروپا)، الگوی تهران در شهرسازی

- ۳-۳- شهرگرایی و شهرنشینی در ایران از ۱۳۲۰ تا ۱۳۴۵
- ۳-۳-۱- دوران پارلماناریسم از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، اولین برنامه عمرانی ۷ساله، طرح حاکمیت شهری، پیدایی فضای عمومی در شهر
- ۳-۳-۲- دوران رکود از ۱۳۳۲ تا ۱۳۳۶، دومین برنامه عمرانی
- ۳-۳-۳- آغاز دگرگونیها از ۱۳۳۶ تا ۱۳۴۵ (تقسیم جهانی کار، اقتصاد تک محصولی، سیاستهای دروازه‌های باز، طرح‌های هادی شهری، اصلاحات از بالا)، سومین برنامه عمرانی
- ۳-۴- شهرسازی از ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷
- ۳-۴-۱- آغاز فعالیتهای شهرسازی، طرح‌های جامع ۱۳۴۵
- ۳-۴-۲- طرح مسئله، حاشیه‌نشینی، در شهر
- ۳-۴-۳- بازنگری در طرح‌های جامع، تهیه طرح‌های ملی و منطقه‌ای از ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ (برنامه‌های عمرانی چهارم و پنجم و ششم و طرح بتل، آمایش سرزمین و ...)
- ۳-۴-۴- شکل‌گیری اولین نوسهرها در ایران (فولادشهر، مس سرچشمه، مهرشهر، خانه، کرج، ...)
- ۳-۴-۵- شکل‌گیری مجموعه‌های مسکونی (اکباتان، سامان، ...)
- ۳-۵- شهرگرایی، شهرنشینی و شهرسازی از ۱۳۷۵ تا کنون
- از اعتبار افتادن طرح‌های ملی، منطقه‌ای و جامع شهری (۱۳۵۸)
- مسئله مسکن و نقش آن در گسترش شهرها، قانون اراضی شهری (۱۳۵۹)
- تأکید مجدد بر طرح‌های جامع شهری (۱۳۶۰)
- تهیه طرح آمایش سرزمین و برنامه‌های پنج ساله (۱۳۶۱)
- قانون زمین شهری (۱۳۶۳)
- تهیه طرح‌های منطقه‌ای و مکانیابی (۱۳۶۴)
- طرح‌های آماده‌سازی (۱۳۶۵)
- احیای بافتهای قدیمی (۱۳۶۶)
- شهرکهای اقماری (۱۳۶۷)
- شهرهای جدید (۱۳۶۸)
- طرح انتقال پایتخت^۱ و برنامه‌ریزی فضایی سرزمین (۱۳۶۹)
- طرح مجدد مسئله مسکن و شیوه‌های برخورد با آن (۱۳۷۰)
- طرح‌های منطقه‌ای، طرح‌های جامع شهرستان (۱۳۷۱) (حوزه نفوذ)
- طرح‌های نوسازی شهری (۱۳۷۲)
- طرح برنامه‌ریزی کالبدی جامع سرزمین (۱۳۷۲)
- برنامه‌ریزی و طراحی کلان شهرها (۱۳۷۳)
- طرح مجموعه شهری تهران (۱۳۷۵)
- طرح مجدد مسئله حاکمیت شهری، تشکیل شوراها (۱۳۷۸)
- طرح انتقال پایتخت (۱۳۷۹)
- برنامه ساختاری - راهبردی توسعه شهر (۱۳۸۰)

منابع: از شار تا شهر/تالیف محسن حبیبی/انتشارات دانشگاه تهران

^۱ طرح انتقال پایتخت (۱۳۷۹) بصورت علمی پروژه است، نه طرح و به زبان علمی عنوان درست، پروژه انتقال پایتخت است ولی بدلیل استناد به مراجع مدون موجود مسامحتاً طرح انتقال پایتخت گفته می‌شود.

نام درس: مبانی و روش‌های طراحی شهری

کد درس: ۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

عنوان درس: مبانی و روش‌های طراحی شهری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	نظری	چیرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری: ۲	اصولی
			عملی: ۱	
			نظری	تخصصی
			عملی	
			نظری	اختیاری
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐				

هدف:

هدف این درس آموزش مهارت‌های حرفه‌ای طراحی شهری و نحوه بهره‌گیری از آن در این حرفه است.

رتبوس مطالب:

محتوای این درس شامل اصول و روشهای طراحی شهری به مفهوم ترتیب، تنظیم و ترکیب کالبدی شهر یا قطعات و اجزایی از شهر به شرح زیر است:

- ۱- روش یا متد و تفاوت آن با شیوه یا فن
- ۲- روش و فن طراحی شهری، معنی و مفهوم
- ۳- روش طراحی شهری با تأکید بر ترکیب دسترسی
- ۴- الگوهای گوناگون دسترسی
- ۵- سلسله مراتب دسترسی، بحث کیفی و کمی، جنبه‌های شکل‌شناسی و هندسی
- ۶- دسترسی به مثابه فضای شهری
- ۷- روش شکل‌دهی فضای شهری، چگونگی طراحی فضای محصور، فضای ایستا، پویا، فضاهای متقابل و متباین و فضاهای واجد مقیاس و تناسب
- ۸- قلمرو فضایی
- ۹- طراحی شهری با توجه به تأثیر عوامل اقلیمی، اقلیم گرم و خشک، معتدل، سرد و مرطوب
- ۱۰- طراحی شهری با توجه به عوارض زمین
- ۱۱- مقیاس طراحی شهری، طراحی شهری در مقیاس‌های مختلف: مقیاس شهر، مقیاس محلات، مقیاس اجرایی یا عناصری از شهر
- ۱۲- طراحی شهری در بافت قدیم شهرهای تاریخی
- ۱۳- نمای شهری - نمای خیابان‌ها به منزله ترکیب مرتبط‌الاجزاء
- ۱۴- تهیه راهنمای طراحی شهری

منابع: محیط‌های پاس‌ساخته/تالیف مصطفی بهزادفر/انتشارات دانشگاه علم و صنعت

نام درس: مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری

کد درس: ۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۴۴	
	عملی				
	نظری: ۲	اصولی			
	عملی: ۲				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

هدف این درس آموزش مهارت‌های حرفه‌ای برنامه‌ریزی شهری و نحوه بهره‌گیری از آن در این حرفه است.

رئوس مطالب:

محتوای این درس شامل اصول و روشهای طراحی شهری به مفهوم ترتیب، تنظیم و ترکیب کالبدی شهر یا قطعات و اجزایی از شهر به شرح زیر است:

- ۱- تعریف روش و شیوه تولید طرح
- ۲- شیوه تهیه نقشه‌های پایه و استخراج اطلاعات فضایی
- ۳- شیوه‌های برداشت کاربری زمین و فضای شهری
- ۴- روش‌های محاسبه و تحلیل سطوح کاربری زمین و فضا
- ۵- روش‌های تحلیل فضایی فرم و شکل شهر
- ۶- روش‌ها و شیوه‌های تحلیل سیمای شهری و ارزش‌های فضایی
- ۷- روش طبقه‌بندی بافت‌های شهری و تعیین تراکم ساختمانی
- ۸- استانداردهای فضایی و کالبدی (سرانه‌ها و معیارها) عملکردهای مختلف شهری
- ۹- استانداردهای فضایی و کالبدی (سرانه‌های معیاری) مسکن و اسکان شهری
- ۱۰- استانداردها و روش‌های تعیین محل (مکان‌یابی) عناصر مختلف شهری
- ۱۱- روش‌ها و شیوه‌های ارزیابی گزینه‌های مختلف طرح
- ۱۲- روش‌های بررسی کیفیت ابنیه شهری
- ۱۳- مبانی و شیوه‌های طبقه‌بندی (بهنه‌بندی): Zoning
- ۱۴- مبانی و روش تفکیک زمین شهری
- ۱۵- روش و شیوه‌های برآورد مالی و برنامه‌ریزی اجرای طرح
- ۱۶- روش‌های تدوین جداول برنامه (پروگرام) C.P.M
- ۱۷- ارزیابی مباحث درسی

منابع: مقدمه ای بر برنامه‌ریزی شهری/تالیف اسماعیل شیعه/انتشارات دانشگاه علم و صنعت

نام درس: مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای

کد درس: ۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری: ۲	اصولی			
	عملی: ۰				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف این درس آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم و مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سیر تحول برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران و برخی از کشورهای جهان و نیز انواع و محتوای برنامه‌های منطقه‌ای در ایران است.

رئوس مطالب:

- ۱- آشنایی با مفهوم منطقه و انواع آن
- ۲- آشنایی با انواع برنامه‌ریزی از قبیل: برنامه‌ریزی کالبدی، برنامه‌ریزی فضایی، برنامه‌ریزی اقتصادی، برنامه‌ریزی منطقه‌ای و ...
- ۳- مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای
- ۴- سیر تحول برنامه‌ریزی منطقه‌ای در جهان
- ۵- سیر تحول برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران
- ۶- سلسله مراتب و محتوای کلی برنامه‌های منطقه‌ای در ایران

منابع: اصول و روشهای برنامه‌ریزی منطقه‌ای /تالیف کرامت اله زبیری/انتشارات دانشگاه یزد

نام درس: شناخت فضای شهری

کد درس: ۱۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری	چهره‌ای	نوع واحد: نظری-عملی	تعداد واحد: ۳	عنوان درس: شناخت فضای شهری
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری ۱:	انضامی			
	عملی ۲:				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☒ ندارد ☐					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☒					

هدف:

هدف این درس آشنایی با فضای شهری به مثابه فضایی عمومی با خصوصیات و نقش ویژه آن در ساختار فضایی شهر است.

رئوس مطالب:

در این درس ضمن پرداختن به فضای معماری و تفاوت آن با فضای شهری، اهمیت فضای عمومی در مجموعه شهر بیان می‌شود و در چند جلسه تجربه تاریخی غرب و شرق در ایجاد فضاهای شهری مانند میدان و خیابان و ... مورد مطالعه قرار می‌گیرد. همچنین جنبه عملی نمونه‌هایی از ترکیبات کالبدی در برگزیده فضاهای شهری در شهرهای ایران برداشت و بیان می‌شود. رئوس مطالب به شرح زیر است:

۱- طرح جایگاه فضای شهری در شهر تعاریف مقدماتی

۲- اهمیت شکل‌گیری فضای شهری

۳- روش برداشت و بیان فضای شهری

۴- تجربه غرب و شکل‌گیری فضای شهری

- یونان

- روم

- قرون وسطی

- رنسانس

- قرن هفدهم و هجدهم

- قرن نوزدهم

- قرن بیستم

۵- تجربه شرق و شکل‌گیری فضای شهری

۶- فضای شهری در ایران

۷- شناخت و تبیین انواع فضاهای شهری (نظیر خیابان، میدان، آب‌کنار، پارک، دروازه، راه‌پله و ...)

منابع: تحلیل فضای شهری/تالیف دکتر سید حسین بحرینی/انتشارات دانشگاه تهران

نام درس: مدل‌ها و روش‌های کمی در شهرسازی

کد درس: ۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ریاضیات و آمار، معادلات دیفرانسیل

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: مدل‌ها و روش‌های کمی در شهرسازی												
	عملی			تعداد ساعت: ۲۳													
	نظری	پایه															
	عملی																
	نظری: ۲	اصولی															
	عملی: ۱																
	نظری	تخصصی															
	عملی																
	نظری	اختیاری															
	عملی																
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒																	
☐ بازدید ☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی																	

هدف:

۱- آشنایی با سیر تحول بکارگیری الگوهای کمی در شهرسازی

۲- آشنایی با مدل‌های کمی مورد استفاده در شهرسازی

رتبوس مطالب:

۱- مقدمه

۱-۱- مدل‌ها و کاربرد آنها در شهرسازی

۲-۱- انواع مدل‌ها

- مدل‌های ایستا و پویا (Static-Dynamic Models)

- مدل‌های معین و احتمالی (Deterministic- Probabilistic Models)

- مدل‌های تصویری (Iconic Models)

- مدل‌های قیاسی (Analogical Models)

- مدل‌های انتزاعی / ریاضی / نمادی (Symbolic)

- مدل‌های توصیفی (Descriptive)

- مدل‌های پیش‌بینی (Predictive Models)

- مدل‌های برنامه‌ریزی

(Prescriptive/Evaluative / Planning Models)

۳-۱- توسعه تاریخی (پیدایش) و آشنایی با مدل‌های برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

- مدل حمل و نقل شیکاگو (CATS)

- مدل حمل و نقل پیتسبورگ (DMATS)

- مدل ترافیک متروپول دیترویت

- آشنایی با مدل‌های

Sistran, Mut, Bachue, Itlup, Topaz, Empiric, Meplan, Bilbao, Bass, Dram, Tomm.

- آشنایی با سیستم‌های پشتیبان برنامه‌ریزی (PSS)

- آشنایی با مدل What if

- آشنایی با مدل Landsim

- آشنایی با مدل Urban Sim

۲- مدل‌های خطی (Linear Models)

۱-۲- آنالیز رگرسیون ساده و کاربردهای آن در شهرسازی

۲-۲- آنالیز رگرسیون چند متغیره و کاربردهای آن در شهرسازی

۲-۳- آشنایی با نرم‌افزار موجود برای حل مسایل مربوط به رگرسیون

۲-۴- ارائه مثال‌های کاربردی

۲-۵- تکالیف شماره ۱ (دستی) و ۲ (با استفاده از کامپیوتر)

۳- مدل‌های جاذبه و کاربردهای آن در شهرسازی

۱-۳- مدل جانشین هنسن (Hansen's Gravity Models)

۲-۳- مدل‌های جاذبه تک قیدی (Single Constraint Gravity Models)

- محدودیت تولید سفر (Production-Constraint)

- محدودیت جذب سفر (Attraction-Constraint)

۳-۳- ارائه مثال‌های کاربردی

۳-۴- تکالیف شماره ۳ و ۴

۳-۵- مدل جاذبه دو قیدی (Double-Constraint Gravity Models)

۳-۶- ارائه مثال کاربردی

۳-۷- تکالیف شماره ۵

۴- مدل لاری (Lowry)

۵- مدل‌های بهینه‌یابی یا برنامه‌ریزی خطی (Optimization/Linear Programming)

۵-۱- کاربرد مدل‌های برنامه‌ریزی خطی در برنامه‌ریزی کاربری اراضی

۵-۲- ارائه مثال‌های کاربردی

منابع: مدل‌های کاربردی در تکلیف مسائل/نویسنده: منوچهر طیبیان/انتشارات دانشگاه تهران
مکتبها- نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای/تالیف کرامت اله زبیری/انتشارات دانشگاه تهران

نام درس: روش تحقیق در شهرسازی

کد درس: ۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مدل‌ها و روش‌های کمی در شهرسازی

عنوان درس: روش تحقیق در شهرسازی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: مدل‌ها و روش‌های کمی در شهرسازی
			پایه	عملی	
				نظری	
			اصولی	عملی	
				نظری: ۲	
			تخصصی	عملی: ۱	
				نظری	
			اختیاری	عملی	
نظری					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

- ۱- آشنایی با روش‌های پژوهش علمی و شیوه‌های کاربرد آن در مطالعات شهری شامل بررسی، تحلیل و طرح.
- ۲- آشنایی با تکنیک‌ها و ابزارهای پژوهش و پژوهشگری و شیوه‌های فرضیه‌آزمایی توصیفی، تحلیلی و ارزیابی و نحوه کاربرد رویه‌ها و فنون گردآوری اطلاعات استفاده از منابع و تمرین در نحوه آماده‌سازی گزارش تحقیق است.

رئوس مطالب:

- ۱- روش‌شناسی علمی و سابقه آن و طرح تحقیق و اصول تدوین آن در زمینه شهرسازی
- ۲- فرآیند تحقیق در شهرسازی
- طرح مسأله و تحدید در چارچوب آن
- ۳- نحوه و مرور منابع
- منبع‌یابی و نحوه ارجاع به منابع
- برگه‌برداری سازمان‌یافته از منابع
- ۴- نحوه تدوین کتابنامه تحقیق
- اصول کلی استفاده از منبع (تمرین کلاسی)
- ۵- چارچوب نظری و نقش آن در تحقیقات شهرسازی
- تعریف متغیر مستقل و وابسته و جایگاه متغیرها در فرضیه‌سازی
- ۶- فرضیه‌آزمایی در ارتباط با انواع تحقیق
- تحقیق ارزشیابی
- تحقیق تحلیلی
- تحقیق توصیفی
- ۷- فنون گردآوری اطلاعات (کلیات)
- ۸- فن آزمایش و کاربرد آن در تحقیقات شهرسازی

-
- فن پیمایش و کاربرد آن در پژوهش های شهرسازی
- ۹- نحوه استخراج داده های گردآمده
  - ۱۰- استفاده از رایانه- مجموعه های موجود و برنامه های رایانه ای
  - ۱۱- رفع اشکال و حل تمرین های درس
  - ۱۲- آماده سازی اطلاعات گردآمده
  - ۱۳- گزارش نویسی
- بخش های گزارش تحقیقاتی
- ۱۴- نحوه آماده سازی گزارش تحقیقاتی- جدول- نمودار و نظایر آن
  - ۱۵- جدول زمان بندی تحقیق
  - جدول هزینه ها و بودجه تحقیق
  - ۱۶- جمع بندی درس و حل تمرینات

منابع: مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی /تالیف محمدرضا حافظ نیا/انتشارات سمت ۱۳۷۷

نام درس: برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری

کد درس: ۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: برنامه‌ریزی حمل و نقل شهری
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری: ۲	تخصصی			
	عملی: ۰				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با فرآیند برنامه‌ریزی حمل و نقل با تأکید بر برنامه‌ریزی چهار مرحله تولید و جذب، توزیع، تفکیک و تخصیص در پروژه‌ها، طرح‌ها و مطالعات شهرسازی است.

رتوس مطالب:

- ۱- فرآیند برنامه‌ریزی سیستماتیک: مبانی نظریه سیستمها در برنامه‌ریزی حمل و نقل
- ۲- نظریه‌های برنامه‌ریزی معاصر حمل و نقل با تأکید بر نظریه‌های متناسب با ایران
- ۳- روش برنامه‌ریزی چهار مرحله‌ای و ساختار آن: تولید و جذب (سفرسازی) (Trip production) توزیع (Trip Distribution) تفکیک (Model Split) و تخصیص (Traffic Assignment)
- ۴- ویژگیهای کاربریهای اراضی شهری در ارتباط با «تقاضای سفر و بار» و «عرضه سیستمهای حمل و نقل انسان و بار»
- ۵- عوامل مؤثر بر تولید/ جذب سفر و نقل و انتقال (سفرسازی): نقش شاخص شهر یا شاخصیت عملکردی شهر، ابعاد کمی کاربریهای اراضی و تراکم، ابعاد کیفی کاربریهای اراضی یا الگوی طرح و ترکیب کاربریها، درآمد و مالکیت خودرو، ترکیب همگانی - خصوصی حمل و نقل شهر و ...
- ۶- مبانی تولید/ جذب سفر یا «سفرسازی» و ساختار کلی مدل تولید
- ۷- مطالعات مبدأ و مقصد سفرهای درون- شهری («خاتوار» (Home Interview)) و خارجی (= دروازه‌ای (Cordon Survey))
- ۸- مطالعات مبدأ و مقصد وسیله نقلیه درون شهری (= خطوط برش Screen Line) و خارجی (= دروازه‌ای External)
- ۹- مبانی توزیع سفر و ساختار کلی مدل توزیع (Trip/Traffic Distribution)
- ۱۰- مبانی تفکیک سفر و ساختار کلی مدل تفکیک (Trip/Traffic Model split)
- ۱۱- مبانی تخصیص ترافیک و ساختار کلی مدل تخصیص (Traffic Assignment)
- ۱۲- «مدیریت ترافیک»: تدابیر و طرح‌های زمانی - مکانی - وسیله‌ای مدیریت ترافیک
- ۱۳- مبانی برنامه‌ریزی ترافیک پیاده با تأکید بر «محدوده‌های مرکزی شهرها» (CBD)

۱۴- مبانی برنامه‌ریزی ترافیک کانونهای اصلی و عمده سفرساز شهری: ترمینالهای خیابانی-ریلی-هوایی، استادبومها، فروشگاههای بزرگ و زنجیره‌ای و ...

۱۵- مبانی برنامه‌ریزی ورودی-خروجی‌های شهرها

توجه: توصیه می‌شود به منظور تماس دانشجویان با موارد عینی و تمرین عملی درس نظری، مستقلاً یا به عنوان ۲۵ درصد نمره کامل «درس نظری» پروژه عملی یا «کارگاه» مرتبط با یکی از موضوعات یادشده در «سرفصلهای درسی» فوق‌زیر نظر استاد مربوطه انتخاب و به مرحله اجرا درآید.

منابع: آیین‌نامه‌های طراحی راههای شهری/تالیف وزارت مسکن و شهرسازی / انتشارات وزارت مسکن و شهرسازی

نام درس: طراحی شبکه‌های حمل و نقل شهری

کد درس: ۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

عنوان درس: طراحی شبکه حمل و نقل شهری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	جبرانی	نظری	درس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
				نظری	
			اصلی	عملی	
				نظری	
			تخصصی	نظری: ۲	
				عملی: ۱	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
			آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒		
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف این درس فراهم نمودن امکان آشنایی دانشجویان با فرآیند طراحی شبکه‌های حمل و نقل شهری اعم از شبکه‌ها و تقاطع‌های خیابانی و مسیرهای سیستم‌های حمل و نقل همگانی است.

رئوس مطالب:

- ۱- مبانی طراحی راه و تقاطع‌های شهری: اصول، دسترسی، سرعت، ترافیک، ظرفیت، وسیله نقلیه، عوامل انسانی، ایمنی و محیط زیست
- ۲- پلان و نیمرخ‌های طولی: فاصله دید، پلان، نیمرخ‌های طولی، هماهنگی پلان و نیمرخ طولی
- ۳- اجزاء نیمرخ‌های عرضی: تعاریف و مقدمات، شیب عرضی، خط‌های طولی، خط‌های کمکی، شانه، خط پارکینگ، میانه، جدول، شیروانها و سیستم‌های تخلیه آب، دیواره حافظ، نرده حافظ، مقطع عرضی در سازه‌ها، عرض آزاد و ایمنی عرض، بیرون رفتگی ایستگاه، حریم راه و کناره، تأسیسات شهری حریم راه فضای سبز/ زمین آرائی و روشنایی
- ۴- راه‌های شریانی درجه ۱ شهری: تعاریف و مقدمات، ضوابط کلی طراحی، ضوابط اجزاء طراحی، مسیر اتوبوس در راه‌های درجه ۱ شهری و نیمرخ‌های عرضی نمونه
- ۵- تقاطع‌های غیرهمسطح یا تبادل‌ها: تعاریف و مقدمات، انواع تبادل‌ها، ضوابط کلی طراحی و ضوابط اجزاء طراحی
- ۶- راه‌های شریانی درجه ۲ شهری: تعاریف و مقدمات، ضوابط کلی طراحی، ضوابط اجزاء طراحی، مسیر اتوبوس در راه‌های درجه ۲ شهری و نیمرخ‌های عرضی نمونه
- ۷- تقاطع‌های همسطح: تعاریف و مفاهیم، ضوابط کلی طراحی، ضوابط اجزاء طراحی و میدان
- ۸- خیابان‌های محلی: تعاریف و مفاهیم، هسته‌های شهری مسکونی، مناطق مرکزی، مراکز مهم صنعتی/ تجاری و سرعت گیرها

۹- دسترسی‌ها: تعاریف و مقدمات، ضوابط عمومی طراحی، راه‌های اتصالی، پارکینگ، بارگیری و باراندازی، دسترسی وساتل نقلیه فوری و عقب‌نشینی

۱۰- مسیرها و محدوده‌های ویژه خودرو: تعاریف و مقدمات، ضوابط طراحی، مسیرها و محدوده‌های ویژه حمل و نقل همگانی، ضوابط طراحی مسیرها و محدوده‌های حمل و نقل بار، ضوابط طراحی مسیرها و محدوده‌های ویژه دوچرخه

۱۱- مسیرها و محدوده‌های ویژه پیاده: تعاریف و مقدمات، انواع مسیرها و محدوده‌های پیاده، طراحی شبکه‌های پیاده‌رو، ضوابط کلی طراحی، ضوابط اجزاء طراحی و تدابیر ایمنی در مسیرهای پیاده

۱۲- تجهیزات کنترلی و ایمنی راه‌های شهری: تعاریف و مقدمات، حافظهای طولی جانبی، حافظهای میانی، ضربه‌گیرها، سرعت‌گازها، شبکه‌های ایمنی و دستک، چشم‌گیره‌ای و شیرنگ، چراغهای راهنمایی، تابلوها و علائم، خط‌کشی و روشنایی

۱۳- تسهیلات جانبی راه‌های شهری: تعاریف و مفاهیم، ترمینال، پارکینگ همگانی، ایستگاه سوخت‌رسانی و پارک سوار

۱۴- شبکه‌های حمل و نقل همگانی سریع: تعاریف و مقدمات، طبقه‌بندی سیستمها، ویژگیهای سیستمهای حمل و نقل همگانی سریع، مسیرهای سیستمهای همسطح، مسیرهای سیستمهای در ارتفاع (هوایی) و ایستگاههای سیستمهای سریع

۱۵- تمهیدات زیست‌محیطی راه‌های شهری: تعاریف و مقدمات، طرح‌های آلودگی‌های زیست-محیطی راه شامل آلودگی شنیداری، آلودگی تنفسی، آلودگی دیداری، آلودگی لرزشی و آلودگی تشعشعی

۱۶- ارزیابی فنی-اقتصادی پروژه‌های راه‌های شهری: تعاریف و مقدمات، پروژه‌های راه‌های شهری، پروژه‌های تقاطع‌های همسطح، پروژه‌های تقاطع‌های غیرهمسطح، پروژه‌های سیستمهای ریلی و کابلی، پروژه‌های تسهیلات جانبی راه‌های شهری و پروژه‌های تجهیزاتی راه‌های شهری

توجه: توصیه می‌شود به منظور تماس دانشجویان با موارد عینی و تمرین عملی درس نظری، مستقلاً یا به عنوان ۲۵ درصد نمره کامل درس نظری، پروژه عملی یا کارگاه مرتبط با یکی از موضوعات یادشده در سرفصل‌های درسی فوق‌زیر نظر استاد مربوطه انتخاب و به مرحله اجرا درآید.

منابع: مهندسی ترافیک/تالیف جلیل شاهی/انتشارات نشر دانشگاهی

نام درس: برنامه ریزی مسکن

کد درس: ۱۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مبانی و روش های برنامه ریزی شهری

عنوان درس: برنامه ریزی مسکن	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
			عملی	
			تظری	
			عملی	
			تظری	
			عملی	
			تظری: ۲	
			عملی: ۰	
تظری	اختیاری	ندارد ☒		
عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید				

هدف:

هدف این درس آشنایی با مقوله مسکن در سلسله مراتب نیازهای انسانی و جایگاه مسکن در فرآیند توسعه شهری است.

رئوس مطالب:

- ۱- شناخت مسئله مسکن
- ۲- مفهوم مسکن و سکونت
- ۳- شاخص های کمی و کیفی مسکن
- ۴- مسکن از دیدگاه اجتماعی
- ۵- مسکن از دیدگاه اقتصادی
- ۶- مسکن از دیدگاه کالبدی
- ۷- عوامل تولید مسکن (زمین، مصالح ساختمانی، سرمایه، نیروی انسانی، ...)
- ۸- مباحثین ساخت و تولید مسکن (دولتی، خصوصی، تعاونی و ...)
- ۹- مسکن و جایگاه آن در توسعه شهری
- ۱۰- مسکن و تراکم
- ۱۱- تحلیل و ارزیابی برنامه های بخش مسکن کشور
- ۱۲- تجربیات جهانی در برنامه ریزی مسکن
- ۱۳- خط مشی ها، اهداف و معیارها در برنامه ریزی مسکن
- ۱۴- برآورد مسکن مورد نیاز
- ۱۵- فرآیند برنامه ریزی مسکن در پروژه های مسکونی
- ۱۶- مدیریت مسکن: اجرا، نظارت، بهره برداری و نگهداری

منابع: مجموعه مباحث و روشهای شهرسازی/تالیف دکتر فیروز توفیق/انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری وزارت مسکن

نام درس: منظرسازی

کد درس: ۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرائی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: طراحی شبکه حمل و نقل شهری
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	
	عملی				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری: ۲	تخصصی			
	عملی: ۱				
نظری	اصولی				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف این درس تعریف و تبیین مفاهیم اساسی و معیارهای مؤثر در طراحی محیط و منظر است و نحوه نگرش بر این مفاهیم در سیر تکاملی تاریخ و کاربردهای امروزی آن را به طور مؤثر مدنظر قرار می‌دهد.

رئوس مطالب:

- ۱- مفاهیم محیط و منظر
- ۲- محیط و منظر در طول تاریخ
- ۳- اصول خواندن محیط و منظر
- ۴- تفاسیر محیط و منظر
- ۵- تکامل فرهنگ شرق و نحوه نگرش به محیط و منظر در مقایسه با غرب
- ۶- باغهای ایرانی
- ۶-۱- مفاهیم
- ۶-۲- شرایط جغرافیایی
- ۶-۳- زمین و آب
- ۶-۴- گیاه
- ۶-۵- معماری منظر و بناها
- ۷- طراحی محیط و منظر در قرن ۲۱
- ۸- فرآیند طراحی محیط و منظر
- ۸-۱- عوامل مؤثر
- ۸-۲- نیازهای اجتماعی
- ۸-۳- فضاهای سبز شهری و پارک
- ۸-۴- تجربیات موردی

منابع: طراحی منظر / تالیف سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری تهران / انتشارات سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری تهران

نام درس: کارگاه برنامه و طرح ۱ (برنامه‌ریزی و طراحی منطقه‌ای)

کد درس: ۲۰

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی - کارگاهی

پیش‌نیاز: مبانی برنامه‌ریزی منطقه‌ای، کاربرد نقشه‌برداری در شهرسازی

عنوان درس: کارگاه برنامه و طرح ۱ (برنامه‌ریزی و طراحی منطقه‌ای)	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۱۸۷	نوع واحد: نظری	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری	اصلی
			عملی	
			نظری: ۰	تخصصی
			عملی: ۲	
نظری	اختیاری			
عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد				
سفر علمی ☒ کارگاه ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐				

هدف:

اهداف این درس کارگاهی به قرار زیر است:

- ۱- استفاده کاربردی مبانی نظری و متون شهرسازی در برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای
- ۲- توانمندسازی دانشجویان در شناخت، تحقیق و برنامه پیشنهادی برای منطقه
- ۳- ارائه راه‌حل‌های عملی در قالب برنامه‌ریزی‌های بالادست و آمایش کشوری در ارتباط با مسایل منطقه‌ای
- ۴- تقویت تفکر در برنامه‌ریزی در انجام یک کار گروهی
- ۵- زمینه‌سازی در مورد ارتباط متقابل شهری و منطقه‌ای در سطوح جامع

زنوس مطالب:

در این درس با استعانت از مبانی نظری و دروس عملی و کارگاهی قبلی، دانشجویان در قالب گروه‌های کاری مختلف به مطالعات وضع موجود به نسبت یک منطقه یا یک ناحیه و یا یک شهرستان می‌پردازند و این حوزه‌ها را از دیدگاه موقعیتی، طبیعی و اقلیمی، جمعیتی و اجتماعی، اقتصادی و معیشتی و تأسیسات کالبدی شامل مطالعات کاربری زمین در سطح منطقه یا ناحیه یا شهرستان، تأسیسات عمومی و زیربنایی می‌پردازند. در مرحله بعد آنان به تجزیه و تحلیل آمار و داده‌ها و خصوصیات وضع موجود پرداخته و سپس بر مبنای نقش‌دهی اقتصادی و اجتماعی و کالبدی در یکی از سطوح نام برده شده به پیشنهاد برنامه‌های پیشنهادی به استناد طرح‌های بالادست و ویژگی‌های علمی موضوع پرداخته و با بررسی راه‌حل‌های مختلف به ارائه طرح و برنامه پیشنهادی اقدام می‌کنند. مراحل اصلی کار به قرار زیر می‌باشد:

- ۱- مشاهده و دیدن و فهمیدن ترکیب و کالبد منطقه
- ۲- شناخت

- تهیه نقشه‌ها و داده‌های مورد نیاز
- ارائه نقشه پایه محدوده مطالعاتی (اصلاح و به روز شده)
- ارائه تاریخچه توسعه و شکل‌گیری کالبدی و اجتماعی منطقه بر اساس نقشه‌ها و آمارهای موجود
- تهیه نقشه کاربری زمین (Land use)
- بررسی شرایط طبیعی منطقه: توپوگرافی، شیب، ویژگی‌های جغرافیایی، آب و هوا و اقلیم، جریان آبهای سطحی و ...
- تهیه نقشه‌های کیفیت ابنیه، تراکم ساختمانی و جمعیتی
- بررسی و مطالعه شبکه ارتباطی منطقه و تهیه نقشه‌های ترافیک درون و برون منطقه‌ای، تعیین حجم ترافیک آنها، مسیرهای عبور پیاده و سواره و سلسله مراتب بین آنها
- تعیین سطوح کاربری‌ها و سرانه‌های خدماتی (تسهیلات و تجهیزات شهری) موجود
- ۳- تحلیل مسائل منطقه
  - بررسی و تحلیل مسائل ناشی از وضعیت طبیعی منطقه (توپوگرافی، شیب، زلزله و ...)
  - بررسی و تحلیل مسائل ناشی از کیفیت ابنیه، تراکم ساختمانی و تراکم جمعیتی
  - بررسی و تحلیل مسائل ناشی از شبکه ارتباطی (حمل و نقل)
- ۴- تدوین اهداف طرح و برنامه
- ۵- ارائه گزینه‌های پیشنهادی
- ۶- ارزیابی گزینه‌ها
- ۷- جمع‌بندی و ارائه آلبوم کلیه مطالعات و نقشه‌ها

نام درس: کارگاه برنامه و طرح ۲ (برنامه‌ریزی و طراحی شهری)

کد درس: ۲۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی - کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه برنامه و طرح ۱ (برنامه‌ریزی و طراحی منطقه‌ای)

عنوان درس: کارگاه برنامه و طرح ۲ (برنامه‌ریزی و طراحی شهری)	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۱۸۷	نوع واحد: نظری	نظری	چهارشنبه
			عملی	پایه
			نظری	اصلی
			عملی	تخصصی
			نظری: ۰	اختیاری
			عملی: ۲	
			نظری	
			عملی	
			آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد	
			سفر علمی ☒ کارگاه ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐	

اهداف:

اهداف این درس در چارچوب آشنایی دانشجویان با مقوله شهر و روش‌های بررسی و جمع‌آوری آمار و اطلاعات پایه و تهیه نقشه استوار می‌باشد. در این مورد اهم اهداف این درس به قرار زیر می‌باشد:

- ۱- آشنایی دانشجویان با روش‌های مطالعه شهر و تبدیل آنها به نقشه و گزارش
- ۲- آشنا نمودن دانشجویان با فرایند برنامه‌ریزی و طراحی شهری در یک کار عملی
- ۳- آشنایی با اصول مطالعاتی وضع موجود، تجزیه و تحلیل و طرح‌ها و برنامه‌های پیشنهادی
- ۴- آشنایی دانشجویان با اصول مکان‌یابی عناصر کاربری زمین در یک برنامه جامع اقتصادی، اجتماعی و کالبدی
- ۵- تقویت تفکر در انجام کارهای دسته جمعی و گروهی در طرح‌ها و برنامه‌های شهرسازی

رئوس مطالب:

در این درس کارگاهی دانشجویان در قالب گروه‌های کاری مختلف، دانشجویان می‌توانند مطالعات خود را در قالب یک شهر کوچک و با تعداد جمعیت کم آغاز کرده و در ۳ مرحله شناخت وضع موجود، تجزیه و تحلیل، ارائه راه‌حل‌ها و برنامه پیشنهادی به کار پردازند. مطالب این درس باید به گونه‌ای پیش رود که دانشجویان بتوانند ارتباط منطقی لازم را در مطالعات موجود و تجزیه و تحلیل و پیشنهادی یک شهر یا منطقه ای که شهر در آن قرار گرفته است و در حوزه‌های متقابل نفوذ شهر و منطقه‌ای بدست آورند.

اهم مراحل مطالعات این درس کارگاهی به قرار زیر است:

- شناخت ارتباط بین شهر و منطقه و وضع موجود
  - مطالعات وضع موجود شهر در عرصه های طبیعی و اقلیمی، تاریخی، جمعیتی و اجتماعی، اقتصادی، کالبدی، ارتباطی و تأسیسات عمومی و زیربنایی
  - تجزیه و تحلیل شرایط موجود
  - تدوین برنامه برای آینده شهر در ارتباط با منطقه
  - ارائه راه‌حل‌ها و برنامه‌های پیشنهادی و ارزیابی و انتخاب گزینه‌ها
  - تدوین سازمان فضایی و برنامه‌های کاربری زمین بر اساس تراکم‌ها و وسعت‌های پیشنهادی
  - سازماندهی، اولویت‌بندی، برآورد هزینه‌ها و مدیریت اجرایی طرح‌ها و برنامه‌ها
- مطالب فوق باید توسط جدول‌ها، نقشه‌ها با مقیاس مناسب و گزارشات در تمام مراحل همراهی شود.

نام درس: کارگاه برنامه و طرح ۳ (برنامه ریزی و طراحی محله‌ای)

کد درس: ۲۲

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی - کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه برنامه و طرح ۲ (برنامه ریزی و طراحی شهری)

دروس پیشین: کارگاه برنامه و طرح ۲ (برنامه ریزی و طراحی شهری)	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۱۸۲	عنوان درس: کارگاه برنامه و طرح ۳ (برنامه ریزی و طراحی محله‌ای)
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری: ۰	تخصصی			
	عملی: ۲				
	نظری	اصولی			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☒ کارگاه ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

اهداف:

هدف این درس جلب توجه دانشجویان به برنامه ریزی و طراحی محله‌ای بر مبنای اصول اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، کالبدی در قالب وجود یک محله در یک بافت شهری است از جمله اهداف دیگر این درس کارگاهی موارد زیر می‌باشد:

- ۱- تأکید بر شرایط محله یک عنوان یک واحد اجتماعی بزرگ شهری
- ۲- در ارتباط قرار دادن کالبد محله‌ها با مفاهیم اجتماعی و اقتصادی و طبیعی
- ۳- برقراری ارتباط با عوامل مختلف محله در قالب یک توسعه پایدار به مفهوم عام
- ۴- تدوین برنامه اجرایی برای عناصر کاربری زمینی در سطح محله‌ای به صورت تفصیلی

رئوس مطالب:

در این کارگاه، دانشجویان در قالب گروه‌های کاری مختلف مطالعات خود را بر روی یک محله ساخته شده (نوساز یا سنتی، بافت فرسوده، مسکن غیر رسمی و یا زمین بایر و بر حسب شرایط محیطی آغاز می‌کنند. سپس بر اساس شرایط موجود و با استفاده از اندوخته‌های علمی خود در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی و کالبدی به اصلاح وضعیت محله‌های موجود و یا ارائه طرح‌های آماده‌سازی برای اراضی بایر خواهند پرداخت. در نهایت دانشجویان با تدوین برنامه‌های عملی، برای محله به ارائه یک طرح اجرایی - تفصیلی کالبدی به همراه برنامه کاربری زمین و تعیین تراکم‌های ساختمانی و جمعیتی، ضوابط اجرایی راه‌ها و عناصر شهری و مقررات طراحی و برنامه ریزی ساختمانی برای محله خواهند پرداخت. در این درس کارگاهی دانشجویان پس از شناخت عوامل منطقه‌ای (کارگاه برنامه و طرح ۱) و عوامل شهری (کارگاه برنامه و طرح ۲) و با بررسی عوامل تحصيلی و پیشنهادی این دو حوزه، به تدوین جایگاه محله در سطوح شهر و منطقه‌ای در شرایط مختلف محیطی خواهند پرداخت.

مطالعات کارگاه محله‌ای نیز با ارائه راه‌حل‌های مختلف و انتخاب گزینه بهینه استمرار یافته و مطالعات باید از طریق تولید نقشه‌ها گزارشات و نمودارها و جداول و همچنین زمینه‌های طراحی و برنامه‌ریزی شهری به انجام خواهد رسید. در برنامه‌های محله‌ای کاربری زمین و مکان‌یابی و تأمین ظرفیت برای تأسیسات عمومی و زیربنایی محله‌ای بیشتر مورد انتظار است.

در این کارگاه موارد و موضوع‌های زیر برای بک محله و یا زمینی محدود با مقیاس ۱/۲۰۰۰ پیگیری و تحلیل آن تا مرحله اجرایی به پیش برده خواهد شد:

- ۱- بررسی نیازهای تأسیساتی، خدماتی و زیرساختی شهری
- ۲- بررسی استانداردها و معیارهای مورد عمل در برنامه‌ریزی زیرساخت‌ها
- ۳- بررسی نیازهای جامعه به آب، فاضلاب، گاز شهری، برق، تلفن و سایر وسایل ارتباط جمعی
- ۴- آشنایی با مکانیابی برای تأسیسات و زیرساخت‌های شهری
- ۵- آشنایی با مدیریت تأسیسات و زیرساخت‌های شهری

مراحل فعالیت کارگاه

- ۱- تشریح برنامه فعالیت کارگاه
- ۲- سازماندهی کارگاه و گروه‌های مطالعاتی
- ۳- بازبینی مجدد یافته‌های کارگاه‌های قبلی

بررسی‌ها

- ۱- خصوصیات اقلیم و آب و هوای محل مورد مطالعه
- ۲- کاربریها (LAND USE)
- ۳- جمعیت
- ۴- مسکن
- ۵- تفکیک و توسعه زمین
- ۶- درختکاری محله / منظرسازی سبز در محله
- ۷- دسترسی‌ها

گردش وسایل نقلیه

ارایه طرح‌ها و تنظیم برنامه فیزیکی طرح

- ۱- تدوین اهداف کلی و عملیاتی طرح
- ۲- تنظیم برنامه عملکردهای طرح بر حسب مقیاس
- ۳- مکانیابی استقرار عناصر طرح در انطباق با نتایج آنالیز سایت
- ۴- ارائه گزینه‌های مختلف برنامه فیزیکی (گروه‌بندی مختلف عملکردها)
- ۵- تدوین معیارهای ارزیابی گزینه‌ها
- ۶- ارزیابی گزینه‌ها و انتخاب گزینه بهینه در ارتباط با اهداف
- ۷- تدوین طرح شماتیک بر پایه گزینه طرح
- ۸- استانداردها و محاسبه مترائ سطوح محوطه‌ها و زیربناها
- ۹- توجیه ایده‌های اصلی طرح شماتیک در زمینه شهرسازی، ترافیک، عمران، تأسیسات و غیره

ارزیابی طرح‌ها

طرح اجرایی

نام درس: پروژه نهایی

کد درس: ۲۴

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: کارگاه شهری

پیش‌نیاز: کارگاه برنامه و طرح شهری ۳ (برنامه‌ریزی و طراحی محله‌ای) و یا به صورت هم‌نیاز

دروس پیش‌نیاز: کارگاه برنامه و طرح ۳ (برنامه‌ریزی و طراحی محله‌ای)	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: پروژه نهایی
	عملی			تعداد ساعت: ۲۸۰	
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری: ۱	تخصصی			
	عملی: ۲				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد					
☐ سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

- ۱- تشخیص و ارزیابی توان فارغ‌التحصیل در مدیریت و فعالیتهای علمی و حرفه‌ای جامعه
- ۲- تشخیص توان فارغ‌التحصیل برای انجام امور حرفه‌ای و تخصصی محوله در عرصه فعالیت‌های حرفه‌ای
- ۳- آزمون فارغ‌التحصیل در زمینه آموخته‌های دوره تحصیل با انجام یک پژوهش نمونه و تعمیم توانایی‌هایی که در طول تحصیل کسب شده است در یک طرح نمونه موردنظر.

سرفصل فعالیتها:

دانشجو می‌تواند پس از گذراندن کلیه واحدهای کارگاهی و یا حداقل همزمان با آخرین کارگاه با تشخیص گروه آموزشی درس پروژه نهایی خود را انتخاب کند. دانشجو در این درس با راهنمایی استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی نسبت به انتخاب موضوع و تهیه پروپزال اقدام می‌کند و در پایان درس گزارش پایانی پروژه نهایی را ارائه می‌نماید. موضوع پروژه نهایی باید با تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی و در چارچوب رشته شهرسازی و ترجیحاً در جهت حل مسائل ملموس جامعه شهری و در محدوده محتوای آموزشی دوره انتخاب شود.

نام درس: گرافیک رایانه‌ای در شهرسازی

کد درس: ۲۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیش‌نیاز: ندارد	تظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: گرافیک رایانه‌ای در شهرسازی
	عملی				
	تظری	پایه		تعداد ساعت: ۶۸	
	عملی				
	تظری	اصلی			
	عملی				
	تظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری: ۰	اختیاری			
	عملی: ۲				
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد					
☐ سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

- ۱- بکارگیری رایانه در آماده‌سازی و ارائه مطالب و نتایج کار در کنفرانس‌ها، سمینارها، ارائه شفاهی به کارفرما و یا افراد ذینفع
- ۲- بکارگیری رایانه در آماده‌سازی و ارائه مطالب و نتایج کار به صورت متن و گرافیک (چند رسانه‌ای)

رئوس مطالب:

- ۱- معرفی مفاهیم
- ۲- اصول گرافیک ۲ بعدی و ۳ بعدی
- ۳- ویرایش عکس و تصویر (Photoshop, Corel draw)
- ۴- بکارگیری ابزار ورودی و خروجی (اسکتر، پلاتر و ...)
- ۵- بکارگیری ابزار ارائه در کنفرانس‌ها و ... با استفاده از Power point
- ۶- ارائه در اینترنت به صورت Web page با استفاده از Ms frontpage

منابع: گرافیک کامپیوتری/تالیف دونالد هیون، ترجمه بهروز قلی زاده/انتشارات دانشگاه صنعتی شریف

نام درس: کاربرد رایانه در شهرسازی

کد درس: ۲۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: کاربرد رایانه در شهرسازی
	عملی			تعداد ساعت: ۳۴	
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری: ۳	اختیاری			
عملی: ۰					
☐ ندارد		☒ دارد	آموزش تکمیلی عملی		
☐ بازدید		☐ سمینار	☐ آزمایشگاه	☒ کارگاه	☐ سفر علمی

هدف:

هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با رایانه به عنوان ابزاری در شهرسازی است.

رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه در مورد استفاده رایانه در شهرسازی
- ۲- کاربرد نرم افزارهای صفحات گسترده
- ۳- کاربرد نرم افزارهای بانک اطلاعاتی
- ۴- کاربرد نرم افزارهای آماری

منابع: منتخبی از کتابهای مرتبط با نرم افزارهای گرافیکیه تشخیص اساتید گروه شهرسازی

نام درس: مدیریت شهری

کد درس: ۲۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

عنوان درس: مدیریت شهری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	نظری	درس پیش‌نیاز: ندارد
			جبرانی	
			پایه	
			اصلی	
			تخصصی	
			اختیاری	
			عملی	
			نظری	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐				

هدف:

هدف این درس آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم مدیریت شهری، نقش مدیریت شهری در هدایت توسعه شهری و آشنایی با تجارب دیگر کشورها در زمینه مدیریت شهری است.

رئوس مطالب:

- ۱- مفهوم مدیریت شهری
- ۲- عناصر مدیریت شهری (Element of urban management)
- ۳- مدیریت توسعه شهری
- ۴- حکمرانی شهری (Urban governance)
- ۵- عناصر حکمرانی شهری
- ۶- از مدیریت شهری تا حکمرانی شهری با مروری بر تحولات اخیر
- ۷- بررسی تجارب کشورها در زمینه مدیریت و حکمرانی شهری

منابع: مدیریت شهری مبحث یازدهم/تالیف احمد سعید نیا/انتشارات سازمان شهرداریها و دهیاریها

نام درس: حقوق و قوانین شهری

کد درس: ۲۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مبانی و روش‌های طراحی شهری، مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنیاز: مبانی و روش‌های طراحی شهری، مبانی و روش‌های برنامه‌ریزی شهری	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: حقوق و قوانین شهری	
	عملی					
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۳		
	عملی					
	نظری	اصلی				
	عملی					
	نظری	تخصصی				
	عملی					
	نظری: ۲	اختیاری				
	عملی: ۱					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐						

هدف:

هدف این درس شناخت قوانین و آئین‌نامه‌های شهری گذشته و موجود ایران، سازمان‌های حقوق شهری و منطقه‌ای ایران و معرفی اصطلاحات و تعاریف حقوق شهری و نحوه تدوین قوانین و مقررات و ضوابط شهری است.

رئوس مطالب:

- قدرت اجرایی و اعتبار قانون

- ۱- آشنایی با مفهوم قانون به عنوان ابزار تعادل و توازن در محیط زیست
  ۰. قوانین نظام‌دهنده روابط اجتماعی
  ۱. قوانین نظام‌دهنده روابط اقتصادی
  ۲. قوانین نظام‌دهنده روابط کالبدی
- ۲- قوانین به عنوان تغییر اجرایی آرمان‌ها و اهداف جامعه
- ۳- قوانین زمین شهری - مالکیت و انتقال آن
- ۴- فضای عمومی (خیابان‌ها، پارک‌ها، تأسیسات زیربنایی، حریم قانونی)
- ۵- تملک اراضی خصوصی برای مصارف عام‌المنفعه
- ۶- اصلاحات حقوقی (وقف، افراز، ...)
- ۷- مؤسسات حقوقی و انواع آن
- ۸- آشنایی با سازمان‌های حقوقی شهرسازی ایران (شورای عالی شهرسازی، سازمان زمین شهری و ...)
- ۹- حدود مالکیت ناشی از شهرنشینی
- ۱۰- قوانین شهرداری‌ها و سیر تحول آن
- ۱۱- معانی و ارکان عرف در حقوق کنونی
- ۱۲- مبانی پایه اخلاقی
- ۱۳- اخلاق حرفه‌ای

-
- ۱۴- اخلاق کار دسته‌جمعی در شهرسازی
۱۵- مسئولیت و تعهد اجتماعی و انسانی در امور شهری
۱۶- وجدان شهرسازی

منابع: درآمد حقوق مردم در شهرداریها/تالیف جلیل پور سلیم بناب/انتشارات اندیشه

نام درس: سمینار مسایل شهری

کد درس: ۲۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرالی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: سمینار مسائل شهری
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری: ۲	اختیاری				
عملی: ۰					
☐ ندارد		☒ دارد	آموزش تکمیلی عملی		
☐ بازدید		☒ سمینار	☐ کارگاه	☐ سفر علمی	

هدف:

هدف این درس آشنائی دانشجویان با مسائل عمومی و تخصصی شهر و بررسی پیشنهادها و آرایه راه‌حل‌هایی است که در سمینارها و کنفرانس‌ها در سطوح ملی و محلی و بین‌المللی در جهت بهبود و اصلاح مشکلات شهری عنوان شده‌اند.

رئوس مطالب:

در این درس دانشجویان با ابزار مختلف برنامه‌ریزی که در حل معضلات شهری بکار برده شده‌اند و نیز تکامل این ابزارها از طریق ارائه سمینار آشنا خواهند شد، محورهای بحث در این سمینار به شرح زیر خواهد بود:

الف: طرح‌ها

۱. طرح جامع شهری و روستائی
۲. طرح‌های تفصیلی
۳. طرح‌های توسعه شهری
۴. طرح‌های ملی و منطقه‌ای
۵. طرح آمایش سرزمین
۶. طرح‌های آماده‌سازی زمین
۷. دیگر طرح‌ها

ب: کنفرانس‌ها

۸. بررسی و تحلیل یافته‌های پیشنهادی در سمینارها و کنفرانس‌های بین‌المللی و تدقیق آنها در ارتباط با مسایل شهری ایران

توجه: موضوع سمینار در هر نیمسال با توجه به مسائل روز تعیین و اجرا خواهد شد.

منابع: درآمدی بر مبانی برنامه‌ریزی شهری / نویسنده: جی کی هیراسکار / انتشارات جهاد دانشگاهی

نام درس: تفسیر عکس های ماهواره ای

کد درس: ۳۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: تفسیر عکسهای ماهواره ای
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری: ۲	اختیاری				
عملی: ۰					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با تصاویر ماهواره ای و نحوه کاربرد آنها در طرح ها است

رئوس مطالب:

تاریخچه عکسبرداری هوایی، انواع دوربین هوایی و ساختمان آن، انواع عکسبرداری هوایی، طرح پرواز پوشش طولی و عرضی، مقیاس عکسبرداری، سطوح مفید عکس، انواع جابجایی در عکس، اصول برجسته بینی، انواع دید برجسته، وسایل برجسته بینی و ساختمان آنها، انواع پارلاکس و کاربرد آنها، اندازه گیری ارتفاع، اجسام در عکس، اندازه گیری مساحت بر روی عکس، اصول تفسیر عکس، انواع ماده احساس و ارتباط آن با امواج الکترونیکی، عوامل شناسایی عوارض در عکس.

کار عملی:

- آزمایش دید برجسته با استفاده از استرئوسکپ
- محاسبه مقیاس عکس
- اندازه گیری ارتفاع اجسام روی عکس با استفاده از پارلاکس
- اندازه گیری مساحت
- شناسایی عوامل مختلف نظیر انواع مزارع، جنگل، مرتع، کویر، عوارض شهری، عوارض آبی، انواع ساختمانها، جاده ها
- بهره گیری از عکس های مادون قرمز و چند طیفی در شناسایی و تکنیک عوارض موجود در طبیعت
- کوشش در بررسی پدیده های انسانی از طریق عکس

منابع: سنجش از راه دور/تالیف حسین علیزاده رفیعی/انتشارات سمت

نام درس: مبانی کارآفرینی

کد درس: ۳۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

عنوان درس: مبانی کارآفرینی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۴	نوع واحد: نظری	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری	اصلي
			عملی	
			نظری	تخصصی
			عملی	
			نظری: ۲	اختیاری
عملی: ۱				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید				

هدف:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم، ماهیت و ابعاد کارآفرینی و نحوه تدوین برنامه‌های اقتصادی و تجاری برای ایجاد واحدهای تولیدی در محیط شهری و بررسی اثرات این واحدها در توسعه شهری است.

رئوس مطالب:

۱. بیان و تحلیل ارتباط کارآفرینی و توسعه اقتصادی
۲. بیان مفاهیم اساسی کارآفرینی
۳. بیان ویژگی‌های عاطفی مطلوب و اخلاقیات لازم واحدهای کوچک تولید و بازرگانی در فرد کارآفرین
۴. بیان اجزاء یک برنامه تولید و تجارت
۵. بیان چگونگی بازاریابی و رقابت پذیری برای ایجاد یک واحد کوچک تولید بازرگانی
۶. بیان نحوه تأمین منابع مالی برای ایجاد واحدهای تولیدی-تجاری
۷. بیان ویژگی‌های افراد موفق در کارآفرینی و نحوه سنجش این ویژگی‌ها
۸. بیان اثرات کارآفرینی در توسعه و اقتصاد شهری
۹. آشنایی با کارآفرینی سازمانی و رویکرد آن در توسعه و برنامه‌ریزی شهری
۱۰. بیان و تحلیل قوانین (مقررات بازرگانی، علامت تجاری، حق اختراع، حقوق مالکیت فکری و ...) برای موفقیت طرح‌ها و اندیشه‌های کارآفرینانه
۱۱. - تحلیل تجربه‌های ایجاد واحدهای کوچک تولیدی-تجاری
۱۲. - بیان و ارزیابی چگونگی مدیریت و رهبری واحدهای کوچک تولیدی-تجاری در برخی نقاط جهان
۱۳. - تدوین برنامه ایجاد واحدهای تولیدی و تجاری Business plan یک واحد کوچک
۱۴. آشنایی با نحوه تأسیس شرکت‌ها و واحدهای کارآفرین با زمینه شهرسازی و مطالعات و برنامه‌ریزی شهری

منابع: مبانی کارآفرینی و طوح کسب و کار/تالیف ابراهیم یزدی، محسن خلیلی، علی اکبر آقا یاری/انتشارات نهفت

نام درس: بافت‌های فرسوده و تاریخی

کد درس: ۳۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

عنوان درس: بافت‌های فرسوده و تاریخی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد: نظری	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری	اصلی
			عملی	
			نظری	تخصصی
			عملی	
نظری: ۲	اختیاری			
عملی: ۱۰				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید				

هدف:

هدف این درس ارائه مفاهیم اساسی و اولیه بافت‌های فرسوده و تاریخی و آشنایی با نظریه‌ها، تجربه‌ها و دستورالعمل‌های جهانی مرتبط با بافت‌های کهن شهری است.

رئوس مطالب:

- ۱- نگاهی بر مفاهیم و واژگان مرمت شهر
- ۲- کسب دانش مقدماتی در زمینه نظریه‌های مرتبط با بافت‌های فرسوده و تاریخی در سطح جهان
- ۳- آشنایی با تجربه‌های جهانی مرتبط با بافت‌های فرسوده و تاریخی در سطح جهان
- ۴- مروری بر منشورها و قطع‌نامه‌های مرتبط با بافت کهن شهری در سطح جهان
- ۵- شناخت روشها و شیوه‌های مربوط به حفظ و نگهداری از بافت‌های فرسوده و تاریخی
- ۶- بررسی مسائل ویژه ایران در ارتباط با بافت‌های فرسوده و تاریخی شهری
- ۷- تدوین معیارهای جهانی مداخله در بافت‌های فرسوده و تاریخی
- ۸- فرآیند برنامه‌ریزی و طراحی شهری در بافت‌های مرکزی و کهن شهری

منابع: نوسازی و بهسازی شهری/تالیف منصور فلامکی /انتشارات سمت

نام درس: کاربرد نظام اطلاعات شهری

کد درس: ۳۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: کاربرد نظام اطلاعات شهری
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری: ۲	اختیاری				
عملی: -					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

- ۱- آشنایی با محیط‌های متفاوت تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی
- ۲- آشنایی با مفاهیم پایه (داده، اطلاعات، دانش، بینش، تصمیم)
- ۳- آموزش انواع داده در انواع دانش‌های مداخله‌گر در توسعه شهری
- ۴- آموزش روش طراحی نظام اطلاعاتی در یک یا چند وضعیت برنامه‌ریزی
- ۵- آشنایی با نمونه‌های موجود

رئوس مطالب:

این درس ماده اصلی و اولیه برنامه‌ریزی و طراحی شهری است که از ابتدایی‌ترین مراحل و گام‌های یک پروژه از تولید و گردآوری، انباشت و انواع پردازش تا تبدیل به محصولات نهایی یعنی تصمیمات، نیازمند به مدیریت است. مدیریت داده‌ها باید براساس اهداف هر طرح تابع و تعیین‌کننده نظام اطلاعات برای پشتیبانی مناسب آن باشد. اصطلاحاً آنرا پشتیبانی تصمیم‌گیری با نظام پشتیبانی برنامه‌ریزی می‌گویند.

- ۱- مفاهیم پایه در نظام اطلاعاتی
- ۲- طرح‌های مرتبط با برنامه‌ریزی و طراحی شهری و نیازهای اطلاعاتی آنها
- ۳- دانش‌های محوری در برنامه‌ریزی و طراحی شهری
- ۴- دانش‌های پشتیبان در برنامه‌ریزی و طراحی شهری
- ۵- نمونه‌های داخلی نظام‌های اطلاعاتی
- ۶- نمونه‌های خارجی نظام‌های اطلاعاتی
- ۷- اصول طراحی نظام‌های اطلاعاتی پشتیبان تصمیم‌گیری
- ۸- تفکیک مراحل (چارچوب و راهنما)

منابع: سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS)/تالیف سازمان نقشه برداری کشور

نام درس: محیط زیست ۱ (ارزیابی اثرات توسعه)

کد درس: ۳۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

عنوان درس: محیط زیست ۱ (ارزیابی اثرات توسعه)	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری	اصلي
			عملی	
			نظری	تخصصی
			عملی	
نظری: ۲	اختیاری			
عملی: ۱۰				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید				

اهداف:

هدف از این درس این است که دانشجو قبل از انجام یک پروژه در نقطه‌ای از مملکت پیش‌بینی نماید که چه اثرات مفید یا مضر از نظر فیزیکی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در منطقه خواهد داشت و روش‌های ارزیابی را بداند که اثرات خوب و بد را مقایسه نماید.

رئوس مطالب:

- ۱- قوانین زیست‌محیطی اثرات، اصل پنجاهم قانون اساسی قوانین مربوط به سازمان حفاظت محیط زیست، قوانین مربوط به آب و دفع فضولات، فاضلاب‌ها
- ۲- استانداردهای ایران، استانداردهای آب آشامیدنی، آب زراعی و صنعتی، استانداردهای دنیا، استانداردهای کیفیت هوا و فضای سبز، استانداردهای پساب‌های صنعتی در ایران و مقایسه با استانداردهای دیگران
- روش‌های تهیه یک گزارش اثرات
- قسمت‌های اساسی یک گزارش اثرات
- روش‌های تشریح وضع زیست‌محیطی موجود
- پیش‌بینی و ارزیابی اثرات توسعه بر آب
- پیش‌بینی و ارزیابی اثرات هوا
- پیش‌بینی و ارزیابی اثرات صدا
- پیش‌بینی و ارزیابی اثرات بر اقتصاد
- پیش‌بینی و ارزیابی اثرات بر فرهنگ یک جامعه
- پیش‌بینی و ارزیابی اثرات بر محیط بیولوژیکی
- پیش‌بینی تجزیه تحلیل اثرات، روش‌های مقایسه‌ای، روش‌های اثرات متقابل

منابع: برنامه ریزی محیطی برای توسعه زمین / ترجمه دکتر حسین بحرینی، کیوان کریمی / انتشارات دانشگاه تهران

نام درس: محیط زیست ۲ (ارزیابی توان محیط)

کد درس: ۳۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: محیط زیست ۲ (ارزیابی توان محیط)
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری: ۲	اختیاری			
عملی: ۰					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

هدف این درس آشنا نمودن دانشجویان با مبانی ارزیابی سرزمین و فرآیند آمایش سرزمین در ایران و جهان است.

رئوس مطالب:

در این درس تلاش برای دستیابی به دانش و توان استفاده از اصول و فنون ارزیابی توان محیط زیست از طریق شناسایی، طبقه بندی و ارزیابی توان فیزیکی، اکولوژیک و زیست محیطی اراضی و اکوسیستم‌های گوناگون به منظور استفاده از آن در برنامه‌ریزی آمایش سرزمین است. در این زمینه روش‌های مختلف ارزیابی محیط زیست در چارچوب آمایش سرزمین به طور نظری با ذکر مثال و تمرین عملی به دانشجویان شناسانده می‌شود:

۱- مقدمه:

- محیط زیست، سرزمین و منابع
- منابع و اندوخته‌های طبیعی
- بهره‌وری و بهره‌برداری از محیط و منابع
- آمایش، توسعه پایدار
- کاربری محیط و منابع

۲- درآمدی بر ارزیابی توان محیط زیست

- چرا ارزیابی می‌کنیم؟
- چه چیز را ارزیابی می‌کنیم؟
- چگونه ارزیابی می‌کنیم؟
- شناسایی، تجزیه و تحلیل و ارزیابی

- فرآیند ارزیابی محیط زیست
- ۳- روش‌های شناسایی منابع
  - داده‌ها: آمار و اطلاعات در ارزیابی منابع
  - عکس‌ها و تصاویر در ارزیابی منابع
- ۴- روش‌های تجزیه و تحلیل منابع در ارزیابی توان محیط زیست
  - روش‌های تجزیه و تحلیل
  - استفاده از نقشه‌های منابع فیزیکی، اکولوژیک و زیست‌محیطی
- ۵- روش‌های ارزیابی توان محیط زیست
  - شناسایی منابع فیزیکی و نقشه‌سازی واحدهای شکل زمین
  - نقشه طبقات شیب
  - نقشه طبقات ارتفاع از سطح دریا
  - نقشه جهت‌های جغرافیایی
  - نقشه واحدهای شکل زمین و اکوسیستم‌های کلان
- ۶- استفاده از محیط بر اساس ارزیابی توان
  - برنامه‌ریزی کاربری متناسب با توان محیط و منابع
  - مدل‌های طبقه‌بندی انواع کاربری‌ها بر اساس توان آن
  - استفاده بهینه، گزینش اصلح در کاربری اراضی
  - استفاده چندجانبه از محیط و منابع
  - ارتباطات اکولوژیک میان کاربری‌های همجوار
- ۷- مقدمه‌ای بر آمایش سرزمین و تعیین اولویت در کاربری‌های مناسب
  - درآمدی بر ارزیابی اثرات استفاده از محیط و منابع (پس از برنامه‌ریزی و آمایش)
  - توسعه و گزینش کاربری‌ها بر اساس اثرات آنان بر محیط و منابع

منابع: برنامه ریزی محیطی برای توسعه زمین / توجمه دکتر حسین بحرینی، کیوان کریمی / انتشارات دانشگاه تهران

نام درس: مبانی برنامه‌ریزی و مدیریت محیطی

کد درس: ۳۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: مبانی برنامه‌ریزی و مدیریت محیطی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری: ۲	اختیاری			
عملی: ۰					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف در این درس آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم تئوری، اصول و روش‌های برنامه‌ریزی، تفاوت میان اهداف و ابزار برنامه‌ریزی در جوامع گوناگون، زمینه‌های کاربردی برنامه‌ریزی در جوامع امروز، سیر تحول برنامه‌ریزی در ایران است.

رئوس مطالب:

مفاهیم و تعاریف در برنامه‌ریزی

- ۱- نقش تئوری در برنامه‌ریزی
- ۲- تئوری‌ها و نظرات مختلف در برنامه‌ریزی
- ۳- پیامدهای برنامه‌ریزی
- ۴- بنیاد نهادن فرضیه؛ رویکردی به چند فرضیه
- ۵- تئوری برنامه‌ریزی فضائی شهری
- ۶- برنامه‌ریزی واکنشی، تئوری و خط مشی برنامه‌ریزی
- ۷- چه کسی در برنامه‌ریزی تصمیم‌گیری می‌کند
- ۸- نقش سیاستگذاران و برنامه‌ریزان در فرایند برنامه‌ریزی
- ۹- نقش و تمایل مردم در برنامه‌ریزی
- ۱۰- برنامه‌ریزی برنامه‌ها و طرح‌های اجرایی
- ۱۱- نقش مدیریت
- ۱۲-۱- اهداف
- ۱۲-۲- روش‌های بکار گرفته شده برای تحقق اهداف
- ۱۲-۳- فرهنگ جمعی: معنی و اثرات
- ۱۲-۴- شیوه‌های مدیریت
- ۱۲-۵- ساختار سازمانی

۱۲-۶- مسئولیت‌پذیری و جوابگویی

۱۲- مردم و مدیریت

۱۳-۱- زمینه برای تئوری‌های مدیریت

۱۳-۲- مهارت‌های مدیریت

منابع: مجموعه مباحث و روشهای شهرسازی/تالیف کامییز بهرام سلطانی/انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران

نام درس: بوم‌شناسی و برنامه‌ریزی و طراحی محیط

کد درس: ۳۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: بوم‌شناسی و برنامه‌ریزی و طراحی محیط
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری: ۲	اختیاری			
	عملی: ۱۰				
آموزش تکمیلی عملی					
☐ دارد ☒ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

اهداف:

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مبانی پایه‌ای محیط زیست و توسعه پایدار است.

رئوس مطالب:

این درس به شناخت نظام‌های بوم ساخت طبیعی و انسانی پرداخته و عوامل مختلف آنها را مورد بررسی قرار می‌دهد. ارتباط انسان با محیط و تأثیر محیط بر زیستگاه‌های انسانی در نقطه تمرکز این درس قرار دارد. این درس در یک بخش بوم‌شناسی (Ecology) طبیعی مورد بررسی قرار داده و سپس با تحلیل نکات اصلی بوم‌شناسی انسانی، ارتباط متقابل این دو مقوله را مورد توجه قرار می‌دهد.

- ۱- تعاریف و نظام‌های محیطی (بوم‌شناسی، بوم‌شناسی طبیعی، بوم‌شناسی انسانی و ..)
- ۲- شناخت عناصر تشکیل دهنده محیط و نقش آن در انسان و حیوان و گیاه (آب، خاک، هوا و ..) تعادل و عدم تعادل بوم‌شناسانه (Ecology)
- ۳- عوامل عمده اختلال در بوم ساخت (Ecosystem) (تعاریف، تعادل‌ها، اختلالات، جریان‌های بوم ساختی)
- ۴- شهرنشینی و ضایعات زیست‌محیطی و نقش انسان در آن
- ۵- بررسی یک بوم‌ساخت ساده و ساختار آن

منابع: مجموعه مباحث و روشهای شهرسازی/تالیف کامبیز بهرام سلطانی/انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران

نام درس: تاریخ معماری معاصر

کد درس: ۳۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

عنوان درس: تاریخ معماری معاصر	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۳	نوع واحد: نظری	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			عملی	
			نظری	
			عملی	
			نظری	
			عملی	
			نظری	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی		☐ دارد	☒ ندارد	
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار	☐ بازدید

هدف:

هدف این درس آشنایی با تاریخ معماری معاصر جهان است که ضمن بررسی تطبیقی به گونه ای ساده معماری ایران مورد توجه می‌باشد.

رئوس مطالب:

محتوی درس با نگاهی به ارزش‌های معماری جهان باستان (شرق، یونان و روم) بیزانس، قرون وسطی، دوره متقدم اسلامی، رنسانس و ... تا حال حاضر در برمی‌گیرد. در ضمن علاوه بر جنبه‌های تاریخی سعی بر این است که ارزش‌های فضایی برخی آثار در حد آشنایی مورد تحلیل قرار گیرد.

مباحث درس در یک نیمسال تحصیلی به شرح زیر است:

- ۱- شرق و شمال آسیا به ویژه معماری کشورهای مصر، هند و ایران
- ۲- یونان
- ۳- روم
- ۴- بیزانس
- ۵- دوره ساسانی
- ۶- دوران متقدم اسلامی
- ۷- قرون وسطی
- ۸- رنسانس
- ۹- صفویه
- ۱۰- قرون ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ در غرب
- ۱۱- دوران قاجاریه ایران
- ۱۲- قرن بیستم

منابع: آشنایی با تاریخ معماری /تالیف لئوناردو و لود، ترجمه علی محمد سادات افسری /انتشارات نشر دانشگاهی

نام درس: مدیریت سوانح طبیعی سکونتگاه‌های انسانی

کد درس: ۳۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

عنوان درس: مدیریت سوانح طبیعی سکونتگاه‌های انسانی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	نوع واحد: نظری	نظری	جبرانی
			عملی	
			نظری	پایه
			عملی	
			نظری	اصولی
			عملی	
			نظری	تخصصی
			عملی	
			نظری: ۲	اختیاری
عملی: -				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐				

هدف:

هدف از این درس در درجه اول آشناسازی دانشجویان شهرسازی با خطراتی است که از منشاء سوانح طبیعی سکونتگاه‌های انسانی را تهدید می‌کنند و سپس معرفی روش‌های شهرسازانه جهت کاهش آسیب پذیری این سکونتگاهی می‌باشد.

رئوس مطالب:

کشور ما همواره یکی از مناطق سانحه خیز دنیا بوده و اکثر سکونتگاه‌ها کشور توسط سوانح طبیعی همچون سیل، زلزله، رانش زمین و مانند آن مورد تهدید قرار داشته است لذا پرداختن به این درس در طول این دوره لازم می‌نماید. در طول این دوره موارد زیر ارائه می‌شود:

- ۱- معرفی مفاهیم مربوط به سوانح طبیعی
- ۲- مکانیزم وقوع سوانح عمده طبیعی، زلزله و سیل و ..
- ۳- سوانح طبیعی و توسعه پایدار تجربه کشورهای مختلف
- ۴- روش‌های مختلف کاهش خطر سوانح طبیعی
  - ۱-۴- روش‌های مهندسی (سازه‌ای)
  - ۲-۴- روش‌های نمونه‌بندی
- ۵- روش‌ها و ابزار شهرسازی برای کنترل سوانح طبیعی
  - ۱-۵- برنامه‌ریزی منطقه‌ای و مکان‌یابی
  - ۲-۵- شهر در مقابل زلزله چگونه باید ساخته شود:
    - کاربری زمین
    - شبکه دسترسی

- شریان‌های حیاتی
- شکل و ساختار شهر
- ۳-۵- مقررات ساخت و ساز ساختمان‌ها
- نظارت بر ساختمان‌های شهری
- رعایت ایمنی ساختمان‌سازی در شهری
- ۶- آتش‌سوزی در شهرها
  - ۱-۶- صنعت و فناوری و آتش‌سوزی
  - ۲-۶- عوامل آتش‌سوزی
  - ۳-۶- اثرات زلزله در آتش‌سوزی شهرها
  - ۴-۶- ضوابط و معیارهای آتش‌نشانی
- ۷- مشارکت مردمی در تامین ایمنی شهرها
  - ۱-۷- تجارب جهانی
  - ۲-۷- نیروهای داوطلب آتش‌نشانی
- ۸- مدیریت بحران
  - سازمان‌ها و نهادهای مسئول مدیریت بحران
    - پیشگیری
    - آمادگی
    - امداد و نجات
    - اسکان موقت
    - بازسازی

منابع: برنامه ریزی و مدیریت شهری/تالیف مسعود تقوایی و محمود ترک زاده/انتشارات دانشگاه آزاد مرودشت

نام درس: علم و هنر شهرسازی

کد درس: ۴۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جدرائی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: علم و هنر شهرسازی
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۳	
	عملی				
	نظری	اصلي			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری: ۲	اختیاری				
عملی: ۰					
آموزش تکمیلی عملی			☐ دارد	☒ ندارد	
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار	☐ بازدید	

هدف:

- آشنایی با مفاهیم و ویژگی‌های شهر، شهرسازی از دیدگاه‌های علمی و هنری از روزگاران دور تا به امروز
- تشریح مفاهیم مربوط به محورهای علم و هنر
- تشریح شکل شهر به عنوان یک اثر هنری و با یک اثر علمی

رئوس مطالب:

- تعاریف و شهریت و شهرسازی درباره علم و هنر
- شهر به مثابه اثر هنری، تناسبات شکلی در فضای شهری در دوران کهن (یونان، روم، ایران)
- شهر چون اثر هنری، فضای شهری، تناسبات فضایی در دوران میانه (اروپای قرون وسطی، ایران)
- شهر بازتاب هنری آرمانشهر (رنسانس، باروک، مکتب اصفهان)
- شهر چون اثری علمی، فضای شهری، تناسبات شهری در دوران جدید (شهر قرن نوزدهم، ایران) مهندسی شهر
- شهر مقوله‌ای علمی، فضای شهر شکل گرفته از برنامه‌ریزی شهری (شهر قرن بیستم) مدرنیته، مدرنیسم، مدرنیزاسیون
- شهرشناسی، شهر مقوله‌ای علمی-هنری، دگرگونی مفاهیم (پیش درآمدی بر شهر قرن بیست و یکم)

منابع: سیمای شهر/تالیف کوین لینچ/انتشارات دانشگاه تهران

نام درس: مهندسی معماری و ساختمان

کد درس: ۴۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: اختیاری

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: مهندسی معماری و ساختمان
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۴	
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری: ۲	اختیاری				
عملی: ۰					
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

- الف- آشنایی دانشجویان با ارکان معماری از قبیل ترکیب، عملکرد، تناسب، جریان حرکت، رنگ، الگو، بافت، مصالح، مسائل مالی، مسائل قانونی
- ب- تشخیص قلمروها و فضاها درجه ۱ و ۲ و ۳ و ..
- ج- تشخیص و تطبیق عملکرد و فرم و حجم و اندازه ساختمان
- د- تشخیص سلسله مراتب و گونه شناسی بنا در ارتباط با شرایط اقلیمی و اجتماعی و اقتصادی و کالبدی
- ه- تشخیص سازه و نحوه عملکرد آن - انواع سازه ها مانند اسکلت فلزی بتن آرمه، اسکلت فلزی و تیرچه بلوک و بناهایی که روی پایه آجری و سقف فلزی ساخته شده اند.

رئوس مطالب:

الف- ارکان معماری

- ۱- ترکیب- هماهنگی، توالی و ریتم و تعادل
- ۲- عملکرد و تطابق آن با فرم
- ۳- تناسب
- تناسب طلایی - تناسب انسانی و ...
- ۴- حرکت در معماری
- قلمروها
- ریتم در معماری
- ۵- رنگ: بحث مجدد و رنگ آمیزی

- رنگ مایه
- رنگ سایه‌ها و کاربرد رنگ در مصالح ساختمانی
- رنگ در داخل، رنگ در خارج
- ۶- انواع الگوها در معماری و سبک‌های معماری
- ۷- بافت: بافت مصالح، بافت بناها
- ۸- مصالح: انواع مصالح و فرم بنا در شرایط مختلف اقلیمی
- ۹- مسائل
  - اعتبارات و برآوردها
  - تطابق سطح و حجم با برآوردها
  - ۱۰- مسائل قانونی
    - شناخت دقیق قوانین
    - نظام مهندسی
    - شهرداری
    - وزارت کشور
    - وزارت مسکن و شهرسازی
    - آنجائیکه قوانین حکم می‌کنند که بنا چگونه طراحی شود.
- ب- اجزاء فضاها در معماری
  - ۱- شناخت انواع فضاها و سلسله مراتب فضایی

این بخش توسط یک یا دو جلسه توضیحات استاد آغاز و توسط دانشجویان با یک برنامه تحلیل‌ها و تمرین‌های مستمر پایان می‌یابد.

  - ۲- انواع طرح‌های معماری
    - اسکیس
    - فاز یک
    - بخش اجرایی
- ج- فرآیند طراحی معماری
  - ۱- توجیه اهداف و شناخت زمین و شرایط محیطی آن
  - ۲- شناخت وضع موجود از لحاظ اقلیمی
    - اجتماعی فرهنگی، اقتصادی، کالبدی
  - ۳- تجزیه و تحلیل
    - تحلیل اسکلت معماری
    - ارائه راه‌حل‌ها، راه‌حل بهینه
  - ۴- توجیه راه‌حل‌های بهینه
    - مالی - فنی - اجرا - قانونی
  - ۵- اجرا - نحوه اجرا
    - مناقصه، پیمان مدیریت، امانی

۶- نحوه نظارت

- مقاطع کار

- مستقیم

- مالی

۷- انجام تمرینات عملی در سه مرحله

۱- ترکیب عناصر

۲- ترکیب عملکرد

۳- ترکیب عناصر عملکرد

منابع: اصول و مبانی معماری و شهرسازی /تالیف دکتر امامی /انتشارات علم و صنعت

نام درس: جامعه‌شناسی شهری

کد درس: ۴۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

نوع درس: جبرانی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری: ۲	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: جامعه‌شناسی شهری
	عملی: ۱				
	نظری	پایه			
	عملی	اصلی			
	نظری				
	عملی	تخصصی			
	نظری				
	عملی	اختیاری			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

هدف:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم اجتماعی پدیده شهر و شهرنشینی و اصول و قوانین تحول آن و همچنین آشنایی با بخشی از تئوری‌های اجتماعی شهری که ناظر بر عمل شهرسازی است.

رئوس مطالب:

- ۱- آشنایی دانشجویان با مشخصات رشته جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی شهری و ضرورت فراگیری آن در شهرسازی
- ۲- نگاهی به خاستگاه و زمینه‌های پیدایش جامعه‌شناسی شهری و معرفی جایگاه آن
- ۳- آشنایی با مفاهیم اجتماعی شهر، شهرنشینی، شهرگرایی
- ۴- شهرنشینی در گذر زمان- جهان و ایران
- ۵- موقعیت شهر و تحلیل اثر عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر آن
- ۶- ساخت کالبدی شهر و ساخت اجتماعی آن
- ۷- سازمان بندی اجتماعی شهر، سازمانها، گروهها و طبقات
- ۸- رفتارشناسی شهریان
- ۹- دگرگونی و دینامیسم شهری
- ۱۰- اندیشه‌های گنورک زیمل و رشد جامعه‌شناسی شهری
- ۱۱- بررسی مکتب اکولوژی انسانی و مکتب شیکاگو
- ۱۲- بررسی اندیشه‌های لوتیس ویرث در جامعه‌شناسی شهری
- ۱۳- بررسی تحلیل‌های جامعه‌شناسی شهری از دهه ۶۰ تا امروز
- ۱۴- مسایل شهری فقر، نابرابریهای اجتماعی و فضایی
- ۱۵- تحلیل طرح‌های شهری و اثر عوامل اجتماعی در شکل‌گیری طرح شهر
- ۱۶- جمع‌بندی

منابع: جامعه‌شناسی شهری/تالیف دکتر رسول ربانی/انتشارات دانشگاه اصفهان

نام درس: جغرافیای شهری

کد درس: ۴۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: جبرانی

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری: ۲	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس: جغرافیای شهری
	عملی: ۰			تعداد ساعت: ۳۴	
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
آموزش تکمیلی عملی		☐ دارد	☒ ندارد		
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار	☐ بازدید	

هدف:

هدف این درس آشنا کردن دانشجویان رشته شهرسازی با جغرافیای شهری و موضوع استقرار شهرها در عرصه زمین است.

رئوس مطالب:

در این درس دانشجویان با مشخصات جغرافیای شهری، مکان جغرافیایی در شهر و منطقه و نحوه مکانگیری فعالیتها و تأسیسات انسانی در

محیطهای شهری و منطقه‌ای آشنا می‌گردند. موارد ارائه شده در این درس عبارتند از:

۱- تدوین مختصات و مشخصات جغرافیای شهری و ضرورت فراگیری آنها

۲- تحلیل علل جغرافیایی پیدایش و شکل استقرار شهر

۳- تحلیل ارتباط شهر و منطقه

۴- مرکز شهر، حومه نشینی، حاشیه نشینی و زاغه نشینی

۵- دیدگاه‌های جغرافیای شهری

۶- اکوسیستم‌ها

۷- آشنایی با مکانیابی استقرار جوامع و شکل گیری و توسعه شهر و روستا

۸- اقلیم، بلایای طبیعی و آلودگی‌ها

۹- پایداری زیست محیطی

۱۰- مدیریت بحران و ....

منابع: مجموعه مباحث و روشهای شهرسازی/ انتشارات مرکز تحقیقات وزارت مسکن و شهرسازی

نام درس: اقتصاد شهری

کد درس: ۴۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: جبرانی

درس پیش نیاز: ندارد	نظری: ۲	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: اقتصاد شهری
	عملی: ۰				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐					

اهداف:

هدف این درس آشنایی با مناسبات اقتصادی، نهادها و مؤسسات اقتصادی در شهر و اثر متقابل این مناسبات بر کاربری زمین، مسکن، ساختمان است.

رئوس مطالب:

در این درس دانشجویان با روش تحقیق در اقتصاد شهری و تحلیل عوامل اقتصادی در توزیع فعالیت‌ها، کاربری‌ها، نیروی کار، مکان صنایع درون شهری و بازار خرده‌فروشی و ... آشنا می‌شوند.

- ۱- تشریح مشخصات مختصات اقتصاد و اقتصاد شهری و ضرورت شناخت آن در شهرسازی
- ۲- مفهوم شهر از دیدگاه اقتصاد شهری و تعریف واحدهای مکان در شهر
- ۳- طرح مسایل شهر از دیدگاه اقتصاد شهری (مسایل کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه)
- ۴- اقتصاد مکان و کاربری زمین
- ۵- اقتصاد مسکن
- ۶- اقتصاد ساختمان
- ۷- حسابداری و بودجه‌بندی هزینه‌های جاری و عمرانی شهر و تراز مالی آن
- ۸- اقتصاد حمل و نقل
- ۹- روش‌های تحقیق در اقتصاد شهری
- ۱۰- روش‌های اقتصادی تحقق‌پذیری پروژه‌های شهری
- ۱۱- تحلیل عوامل اقتصادی در توزیع فعالیت‌ها، کاربری‌ها، نیروی کار و بازار

منابع: اقتصاد شهری، مباحثی در اقتصاد شهری / تألیف سعید عابدین درکوش، جعفر قادری / انتشارات نور علم

نام درس: مبانی طراحی

کد درس: ۴۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: جبرانی

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری: ۲	جبرانی	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۴	عنوان درس: مبانی طراحی
	عملی: ۰				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصولی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی ☒ دارد ☐ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید					

هدف:

هدف این درس خلاقیت بیان تصویری و تحلیل و شناخت اشکال با تأکید بر بیان اندیشه و فکر به صورت تصویر است.

رئوس مطالب:

- ۱- بیان فضای خارجی مرکب
- ۲- ترکیب شهر، توده و فضا
- ۳- حرکت در فضاها شهری
- ۴- یادداشت‌های بصری و ثبت اطلاعات بصری
- ۵- خلاقیت
- ۶- تحلیل یادداشت‌های بصری
- ۷- تجربه اشکال
- ۸- طرح‌های سمبولیک / نمادین
- ۹- استخراج و استنتاج ایده و فکر تصویری

منابع: محیط‌های پاسخده، مبانی نظریه طراحی / تالیف بهزاد فر / انتشارات علم و صنعت

نام درس: کارگاه مقدماتی

کد درس: ۴۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاه شهری

پیش نیاز: ندارد

نوع درس: جبرانی

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری:	نوع واحد: نظری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۱۰۲	عنوان درس: کارگاه مقدماتی
	جبرانی			
	پایه			
	نظری			
	عملی			
	اصلی			
	نظری			
	عملی			
	تخصصی			
	اختیاری			
نظری				
عملی				
آموزش تکمیلی عملی ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
سفر علمی ☐ کارگاه ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ بازدید ☐				

هدف:

هدف از این درس آشنایی با نحوه بررسی و تجزیه و تحلیل و ارزیابی طرح‌های شهری و آشنایی با روش‌های طراحی شهری و منطقه‌ای و کاربرد آن در تحلیل‌های منطقه‌ای است.

رئوس مطالب:

۱- آشنایی با نحوه بررسی و تجزیه و تحلیل طرح‌های تهیه شده

۱-۱- طبقه بندی، تجزیه و تحلیل، جمع بندی، نتیجه گیری

۲-۱- ارزیابی امکانات توسعه شهری

۳-۱- برآورد کمبودهای کمی و کیفی

۴-۱- جمع بندی و مقایسه راه حل‌ها

۲- آشنایی با نحوه نتیجه گیری از الگوهای نهایی توسعه شهری

۳- آشنایی با نحوه و تدوین طرح توسعه شهری

۱-۳- تهیه طرح توسعه شهری

۲-۳- تهیه نقشه های کاربری اراضی

۳-۳- تعیین محدوده های پیشنهادی

۴-۳- ارائه پیشنهاد و توسعه کلی

۴- آشنایی با نحوه تدوین برنامه‌های توسعه شهری

۵- آشنایی با مهندسان مشاور و شهرسازی

۶- تعاریف و مفاهیم طرح‌های توسعه شهری

-
- ۷- آشنایی با انواع توسعه شهری (طرح های هادی، جامع، منطقه ای و منطقه شهری، آمایش سرزمین)
  - ۸- تعریف محدوده های شهری، حریم ها
  - ۹- آشنایی با انواع قراردادهای تهیه طرح های شهری
  - ۱۰- سازمان های تهیه کننده، و تصویب کننده طرح های شهری
  - ۱۱- آشنایی با انواع نقشه های شهری
  - ۱۲- آشنایی با انواع تراکم ها و ضوابط (تراکم های جمعیتی، ساختمانی، مسکونی و ...)

منابع: کارگاه برنامه ریزی شهری /تالیف اسماعیل شیعه /انتشارات علم و صنعت

